

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVII

Library of Congress
Periodicals Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, December 9, 1980

Nr. 237

PORTUGALIJOJE EANES LAIMĖJO RINKIMUS

AR LENKIJOS LIKIMAS BUS PANAŠUS KAIP ČEKOSLOVAKIJOS?

MASKVOJE NUTARTA PADETI LENKIJAI LIKTI KOMUNISTINIAME BLOKE

MASKVA — Penktadienį įvyko slapta posėdis, kuriame dalyvavo aukščiausios partijos ir vyriausybės asmenys bei karo vadai iš Varšuvos pakto valstybių. Posėdžiui pirmininkavo Leonidas Brežnevas. Be Sovietų Sąjungos aukštųjų pareigūnų, jame dalyvavo Stanislaw Kania iš Lenkijos, Todor Živkov iš Bulgarijos, Janos Kadar iš Vengrijos, Erich Honecker iš Rytų Vokietijos, Gustav Husak iš Čekoslovakijos ir Nicolae Ceausescu iš Rumunijos, taip pat tų kraštų delegacijos.

Išleistame komunikate sakoma, kad nutarta padėti Lenkijai nugalėti iškilusius sunkumus likti komunistiniame bloke. Tokį norą pareiškė taip pat Lenkijos komunistų partijos sekretorius Kania.

Cia reikia atsiminti, panašią konferenciją įvykusi 1968 m. kovo mėn. Drezdene, 5 mėnesius prieš Čekoslovakijos okupaciją. Joje buvo išreikšta visai panaši rezoliucija, tik Rumunija ir Jugoslavija pasisakė prieš okupaciją ir atsisakė siūsti savo kariuomenės dalinius. Lenkija pasisakė prieš kompartijos sekretoriaus Dupecko vykdomą laisvėjimą ir dalyvavimą okupacijoje.

Tuo tarpu švedijos televizija paskelbė apie naujų dalinių judėjimą rytiniame Lenkijos pasienyje. Gi Rytų Vokietijoje, kurioje kariuomenės manevrai buvo paskelbti anksčiau, užima daug didesnę pasienio zonos plotą, negu buvo numatyta.

Illinois AFIACIO unijos pirmininkas Robert Gibson kreipėsi į darbininkus dėl pasaulinio solidarumo ir paskelbė pinigų vajų, tikslu padėti Lenkijos darbininkams. Pirmą dieną surinkta 150,000 dolerių.

— Šeštadienį Taivane įvyko parlamento — Yuan rinkimai. Kuomintang (kiniečių nacionalistų) partija ir vėl laimėjo 58 iš 70 vietų parlamente. Taip pat laimėjo 65 vietas iš 73 vadinaujamoje nacionalinėje asamblėjoje, kurios pareiga — išrinkti prezidentą.

— Šeštadienį dėl lešų stokos buvo uždaryta Bostono viešojo susisiekimo sistema. Kasdien ją naudodavosi apie ketvirtis milijono keleivių.

KALENDORĖLIS

16

Shopping Days till Christmas

Gruodžio 9: Leokadija, Restitutas, Svermė, Gerda, Vakarais, Vaiselga.

Saulė teka 7:06, leidžiasi 4:19. Oras debesuotas, vėsus, vakare gali snigti.

KARIAI ATSAUKĖ PULKININKĄ MACHANO

SAN SALVADOR, Salvadoras. — Salvadora kariuomenės vadovybė sekmadienį atšaukė pulkininką Adolfo Arnoldo Machano (Majano) iš penkių žmonių valdančios grupės — chuntos. Praeitą savaitę nepažįstami asmenys nušovė keturias amerikietes katalikes, turinčias tikybines misijas Salvadore. Iki šio meto žudikai dar nepagauti, nors turima žinių, kas galėjo tai padaryti.

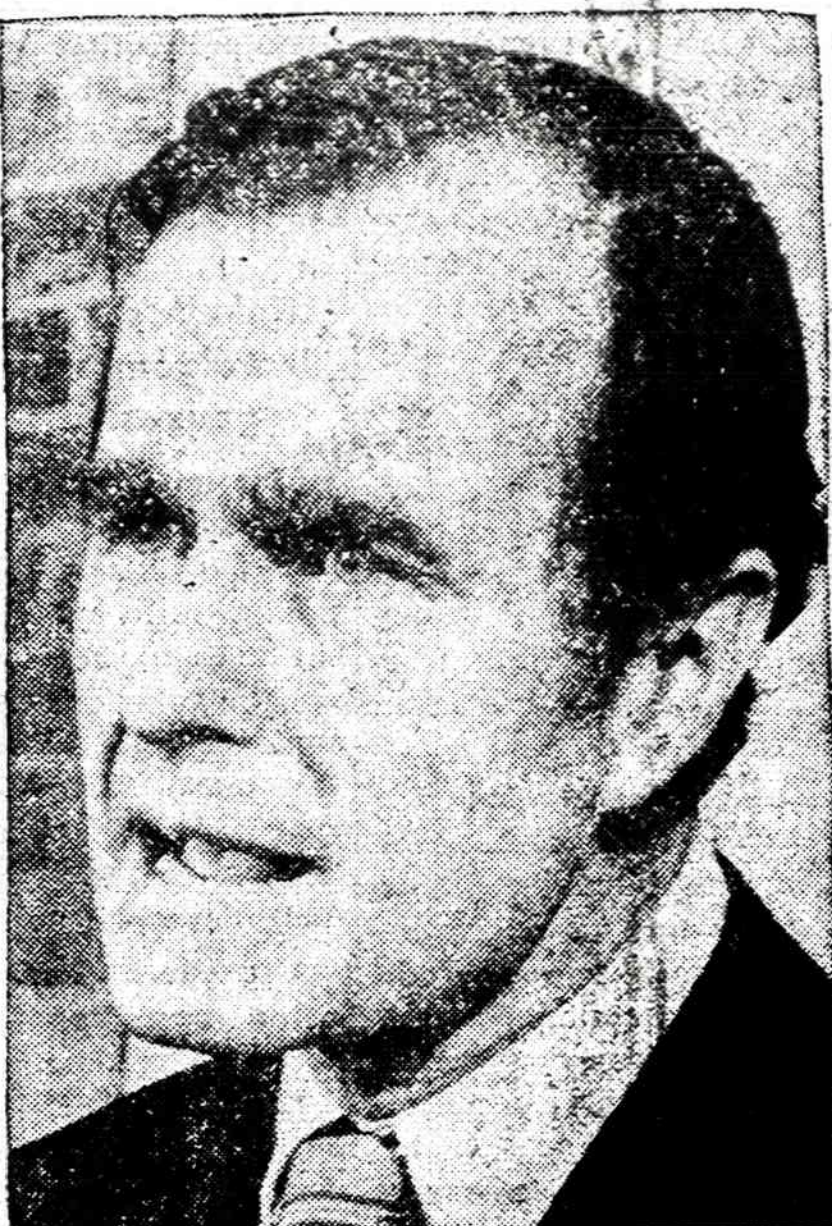
JAV vyriausybė, negavusi įtikinamo paaiškinimo apie keturių Amerikos piliečių žudynes, sustabdė visą paramą Salvadora vadovybei. Salvadora kariuomenės vadai, apsvairstę paskutinių dienų įvykius, nutarė atšaukti pulk. Machano iš Salvadora vyriausybės. Reikia žinoti, kad pulkininkas Machano buvo penkių žmonių chuntos pirmininkas. Idomiau, kad kariai nerado reikalo atšaukti pulkininką, ypač paskirti naują karšči. Kariai paliko keturis žmones visiems krašto vyriausybės reikalams tvarkyti.

— Nežiūrint visų protestų, nekilnojamo turto mokesčių suma per 10 metų pakilo dvigubai. Visų viešos administracijos įstaigų pagrindinės pajamos gaunamos iš nekilnojamo turto mokesčių. 1969 metais Amerikoje tų mokesčių buvo surinkta 32,5 milijono dolerių, o 1979 metais ta suma pakilo iki 63 milijonų dolerių.

— Pirmadienį aukso uncija kainavo 616 dolerių.

Indira Gandhi buvo labai nepatenkinta, kai ji, atvykusi pasitikti atskridusį L. Brežnevą, rado didoką minią piketuotojų, reikalaujančių atšaukti karo įėjimą iš Afganistano ir nesiveržti į Pakistaną. Kai paaiškėjo, kad piketininkai panašiai sveikins Brežnevą, tai Indijos policija pariško svečius kitą kėją.

George Bush

Ronald Reagan planuoja pavesiti tam tikras valstybės priežiūros sritis būsimam viceprezidentui George Bush, kaip anksčiau darė prezidentas Carteris su viceprezidentu W. Mondale.

BREŽNEVĄ PASITIKO INDIRA GANDHI IR DIDŽIAUSIA MINIA PROTESTUOTOJŲ

JIE REIKALAUJA, KAD SOVIETŲ VALDŽIA ATŠAUKTŲ SAVO KARO JEGAS IS AFGANISTANO

NEW DELHI, Indija. — Pirmadienio rytą Leonidą Brežnevą New Delhi aerodrome pasitiko Indijos premjerė Indira Gandhi ir nepaprastai didelė minia protestuojančių žmonių. Ko Brežnevas atskrido pas Gandhi, labai mažai kas žino, bet ko protestuotojai norėjo iš Brežnevo, tai ne tik pačiam Brežnevui, bet ir visiems jo palydovams buvo aišku.

Indijos protestuotojai reikalavo, kad Sovietų karo jėgos tuojau būtų atšauktos iš Afganistano ir toliau nuo Pakistano rubėžiaus. Indijos premjerė, kaip atrodo, gali būti verčiama pasirašyti "draugingumą" sutartį su Sovietų Sąjunga. Gromyka kelis kartus važinėjo į New Delhi, bet negalėjo tokios sutarties pasirašyti, bet Leonidui Brežnevui gali pavykti.

Indija stebina Sovietų karo jėgų sutraukimą iš Chebir slėnų, kuriuo eina kelias iš Afganistano į Indiją. Paskutiniiais 3,000 metų tais keliais buvo nešami šilkai ir ryšus ir įvairūs geležies gaminiai į Indiją.

— Bostono miesto susisiekimas sekmadienį vėl pradėjo aptarnauti keleivius, tik labai sumažintas susisiekimo linijų skaičius. Kongresas sutiko paskirti papildomą \$41 milijono sumą. Iš 177 susisiekimo linijų 32 bus neaptarnaujamos ir iš 10 keleivinių traukinių linijų trys bus sulauktybs. Bostono miesto susisiekimo tarnyba kasdien aptarnauja apie 260,000 keleivių.

— Penktadienį oro piratai pagrobė Venecuelos oro pašto DC 9 lėktuvą su 120 keleiviu ir pavogė 1,6 milijonus dolerių.

AR JUNGtinės TAUTOS NUSISUKO NUO IDEALŲ?

NEW YORK, N.Y. — Sudarytas komitetas iš įvairių mokslininkų, artistų, Nobelio premijos laureatų, iš viso apie 100 asmenų, kuris pavadintas "Komitetas Jungtinių Tautų garbei ginti". 39-ųjų metų japonų užpuolimo Pearl Harbor proga, komitetas paskelbė šią deklaraciją: — Jungtinės Tautos nustojo būti teisės, civilinių teisių ir lygybės tarp tautų sargu. Iš tikrųjų, įvairiomis neaiškiomis politinėmis machinacijomis Jungtinės Tautos nusisuko nuo pasirinkto savo idealo.

Nukreipus visą dėmesį į Izraelį, Jungtinės Tautos užmišta rusų invaziją į Afganistaną, karą tarp Irako ir Irano, pagrobimus ir įkalinimą Amerikos ambasados personalo.

Jungtinės Tautos apkaltino istorinę Izraelio-Egipto sutartį, o tuo pat metu išgarbino Palestinos išlaisvino organizacijos teroristus.

Per daug susirūpinusios paletinėmis teisėmis, Jungtinės Tautos visai nesirūpina milijonais žmonių, moterų ir vaikų, kurie miršta iš bado ar kenčia nuo besitęsiančio karo.

Tą deklaraciją pasirašė, tarp kitų, autorius Simone de Beauvoir, Oxfordo profesorius Sir Isaiah Berlin, Nobelio laureatas Hans Bethe, NAACP direktorius Benjamin Hooks, AFL-CIO prezidentas Lane Kirkland, Nobelio premijos laureatė Rosalynn Yalow, senatorius Daniel Moynihan (D., N.Y.) ir kiti.

LENKAI GINKLU PASIPRIEŠINTŲ SOV. SĄJUNGOS INVAZIJAI

Kongreso atstovas Dan Rostenkowski, demokratas iš Illinois, buvo pakviestas į Valstybės departamentą informuoti pareigūnus apie įvykius Lenkijoje ir lenkų nuotakas tėvynėje bei iševijoję. Tarp kitko jis pareiškė, kad Sovietų invazija Lenkijon išaukštų Amerikos ekonomines ir politines sankcijas.

Čikagos lenkų vadai yra įsitikinę, kad Lenkijos kariai ir piliečiai ginklu pasipriešintų Sovietų invazijai. Amerikos Lenkų Kongreso ir Lenkų Susivienijimo Amerikoje prezidentas Aloysius Majewski pareiškė, kad "konfliktas būtų tikrai kruvinas. Aš manau, kad Lenkijos armija kovotų prieš Sovietus. Padėtis būtų labai chaotiška. Mano asmeniškai įsitikinimu jie Lenkijon neis." Betgi Amerikos Lenkų Kongreso viceprezidentas Kazimieras Lukomski pasakė, kad reikia kristalino apvalinio bet kokiems spėjimams.

Darė atvirą pareiškė Lenkų Susivienijimo prezidentė Helen Zielinski. Ji kalbėjo su nesenai buvusiais Lenkijoje, kurie jai pasakojo, kad vietos gyventojai bijo invazijos laike Kaledu, kai visi žmonės lanko bažnyčias ir švenčia. Jie tikisi užklupti žmonėms nesitikint. Rusai bijo užsienyje gyvenančių lenkų ir Lenkijos draugų.

Tuo tarpu Solidarity pirmininkas Lech Walesa pareiškė įsitikinimą, kad nebus sutrukdys Lenkijos darbininkų taikioji revoliucija. Jis gyrė naujai išrinktą prezidentą Ronald Reaganą už nenuolaidžią laikyseną ir pagelbą Lenkijai, kai ji labiausiai jos reikalinga.

— Pareiškdamas Solženyčino nuomonę apie Vakarų demokratijas ir Sovietų Sąjungą, jis kalbėjo santūriai, nenorėdamas įsivelti į politiką. — Walesa yra numatęs anksti pasavartį aplankyti Ameriką ir joje pabūti bent savaitę.

39-OS METINĖS NUO PEARL HARBOR UŽPUOLIMO

PEARL HARBOR, Hawaii. — Arizonos gubernatorius Bruce Babbitt ir Havajų gubernatorius George Ariyoshi stebėjo ceremonijas, surengtas prisiminimui 1941 metais gruodžio 7 d. japonų užpuolimo Pearl HARBOR Amerikos laivyno. Japonų lėktuvai, be kelių didelių nuostolių laivyno bazei, nuskandino didžiulį laivą "Arizona" su daugiau kaip 1,000 jūreivių.

Laivyno kapelionas Fred Natin sukalbėjo maldą, kariai iškelė Amerikos vėliavą ir žuvusių pagerbimui į vandenį buvo nuleista daug gėlių.

— Greyhound autobusų linijos administracija ir Amalgamated transporto unijos atstovai ketvirtadienį sudarė trims metams naują darbo sutartį. Unijos buvo numatyta penktadienį pradėti streiką. Dabar streikas atšauktas. 24,000 valio tojų, mechanikų ir stoties aptarnautojų turės basluoti, t. y. patvirtinti ar atmesti sutartį.

DABARTINIS PREZIDENTAS GAVO 57% VISŲ PADUOTŲ BALSŲ

KOMUNISTAI ATSAUKĖ SAVO KANDIDATUS IR LIEPĖ BALSUOTI UŽ ANTONIO RAMALHO EANES

LISABONA, Portugalija. — Vėly sekmadienio vakarą Lisabonoje jau buvo aišku, kad rinkimus laimėjo dabartinis prezidentas Antonio Ramalho Eanes. Už jį savo balsus atidavė 57% visų balsavusių Portugalijos piliečių. Iš viso praeitą sekmadienį balsavo 87% turėjusių teisę balsuoti piliečių.

Daugelis manė, kad premjero Sa Carneiro mirtis lėktuvo nelaimėje išaukštų simpatiją koalicijos kandidatui gen. Antonio Soares Carneiro ir jis galės gauti balsų daugumą, bet pirmadienio rytą jis pripažino, kad Portugalijos prezidento rinkimus jis pralaimėjo. Generolas Soares Carneiro gavo 39% paduotų balsų, o prezidentas Eanes gavo virš 57%.

Vėly sekmadienio vakarą prezidentas Eanes, palyres apie gautą balsų skaičių, nuvyko į rinkiminį centrą, pasakė žiūrinęją kalbą, padėkojo ne tik jais pasitikėjusiems balsuotojams, bet ir visai grupei žmonių, kurie organizavo jo rinkiminę kampaniją.

Lygiai prieš du mėnesius rinkimus laimėjo dešinioji koalicija, sudaryta iš socialistų, liberalų ir demokratų monarchistų, turiai vadovavo premjeras Sa Carneiro.

Tuo tarpu gen. Eanes, visą laiką palaikęs gerus santykius su socialistais demokratai, dabar laimėjo prezidentinius rinkimus.

Portugalijoje veikia dvi socialistine grupės. Jeigu jos būtų viepingos, tai būtų laimėjusios rinkimus, bet jos nesutaria. Vieni vadinas tikrai socialistais, kuriems vadovavo labai veiklus Francisco sa Carneiro. Jis kartu su kitais bendraminčiais nedideliu Cezara lėktuvu skrido į šiaurinį Oporto miestą rinkiminei kalbai sakyti, bet lėktuvas nepajėgė pakilti reikalingon aukštumon, sparnu palietė už

Leonidas Brežnevas, planavęs susitarti su Indijos vyriausybe glaudesniems santykiams nustatyti, gerokai nusiminė, kai pamatė taikos norinčius Indijos gyventojus.

SEN. PERCY PASIDARĖ DIDELES BĖDOS

WASHINGTON, D.C. — Senatorius Charles Percy, savo iniciatyva nuvykęs į Maskvą, pasidarė didelių nemalonumų. Mat, naujai išrinktas krašto prezidentas Ronald Reagan neįgaliojo senatoriaus Percy tartis su Sovietų valdžios atstovais būsimos JAV vyriausybės vardu.

Senatorius Percy išskrido į Maskvą kaip JAV užsienio politikos sprendėjas, bet tokios galios jis dar neturi. Yra galimybė, kad jis dėl to gali jos iš viso neturėti. Senatoriaus bėdos padidėjo, kaip JAV ambasadorius Maskvoje pranešė Baltiesiems Rūmams apie ką senatorius tarėsi Kremliuje su Brežnevui, Gromyka ir Ustinovu. Senatorius su jais galėjo pasidalinti nuomonėmis įvairiais politiniais klausimais kaip privatus asmuo, o ne kaip būsimos administracijos atstovas.

— Čikagos arkivyskupas kardinalas John Cody sekmadienį keliomis valandomis išėjo iš Columbus ligoninės dalyvauti Mundein religinėse apeigose. Vakare jis vėl grįžo į ligoninę, kur tirama jo sveikata.

— Jeruzalės teismas nusprendė, kad Hebron ir Halhoul miestų merai buvo teisėtai ištremti iš okupuotos Jordano srities. Abu merai nutarimą apeliavo.

aerodromo esantį namą, nukrito, užsidėję ir sudegino premjerą ir visus kitus keleivius. Ši nelaimė paveikė krašto gyventojus. Be premjero Sa Carneiro jie prarado pasitikėjimo koaliciją.

Bet labiausiai daugelį nustebo Portugalijos komunistų elgesys. Jie savo partijos vardu siatė kandidatą prezidento pareigoms, bet paskutiniomis dienomis jie atšaukė savo kandidatą ir patarė partijos nariams balsuoti už prezidentą Eanes. Prezidentas nesitikėjo surinkti tiekio didelio balsų skaičiaus. Savo porinkiminėje kalboje jis dėkojo socialistams demokratams, padėjusiems jį išrinkti, bet jis visai nepaminėjo komunistų, nors jis žinojo, kad jie taip pat už jį balsavo.

Gen. Eanes buvo Portugalijos kariuomenės štabo viršininkas. Keliose Lisabonos kareivinėse buvo įsigalėję komunistai, net ir karininkų tarpe buvo komunistų. Jie surusė perversmą valdžiai pagrobti. Jie labai gerai buvo išvystę propagandą. Bet štabo viršininkas pasitūstė tankų dalinį, apsupo maistaujančias kareivines, suėmė komunistuojančius karininkus ir likvidavo perversmą, o maistaujančius karininkus atidavė teismui. Jie gavo po kelis metus kalėjimo.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

SIRDIES KRAUJAGYSLIŲ LIGA - PAVEL- DEJIMO IR APLINKOS IŠDAVA

Kas galima - tvarkykime, tai tada leng-
viau suvaldysime širdies kraujagyslių
ligą.

(Dr. James J. Nora)

Širdies kraujagyslių liga dau-
gumoje atsitikimų yra sudėtingų
prizėsčių negerovė. Sudėtingas
paveldėjimas ir aplinkos veiks-
niai daugiausia lemia žmogui
apturint širdies ataką. Tokia
tiesą pranešė prof. Nora, dirbęs
Colorado valstybiniam univer-
sitetui neseniai įvykusiam vie-
nuoliktame širdies ligų žinovų
suvažiavime (Interamerican
Congress of Cardiology) San
Juan mieste, P.R. Minėtas pro-
fesorius yra apsaugosios me-
dicinos žinovas. Jis reikalavo iš
visų gydytojų suvokti visas sei-
mas, kurios turi liguistų paveldė-
jimus. Tokios seimos yra lin-
kios gausiau sirgti širdies
kraujagyslių liga. Taip pat tas
profesorius skatino gydytojus
suvokti visus veiksmus, kurie
skatina žmogų susirgti širdies
kraujagyslių liga ir dėl to aptu-
rėti širdies ataką.

Seimose širdies trūkumai per-
siduoda iš kartos karton. Jie ne-
visose seimose vienodai stipriai
pasireiškia. Pas prasižėjęs mo-
tinos įsčiose žmogų širdis išsi-
vysto laike pirmų aštuonių sa-
vaikčių. Paveldėjimui ir aplinkos
veiksams veikiant, širdies trū-
kumai toje pat seimoje įvai-
riais asmenims įvairūs išsi-
vysto.

Apsunkintam paveldėjimui
esant, susidūrus negimusiui
kūdikui su kensmingu aplin-
koje esančiu veiksmu, įsivysto
vienos širdies trūkumas, o kiek-
vėliau ar anksčiau susidūrus su
kensmingu veiksmu, įsivysto
kitos širdies trūkumas.

Nustatyta, kad šiame krašte
laike 1972-1978 metų kiekvie-
nais metais gimė po tris tūk-
sliaus vaikų, turinčių širdies
išsivystymo trūkumus. Tokia
negerovė gavosi dėl to, kad apie
200,000 sunkumoje esančių mo-
teriškių kiekvienais metais per-
minėtą laikotarpį buvo pakenk-
tos hormoniniai (estrogen-pro-
gesterogen).

Širdies kraujagyslių
negerovių gavimas

Anksti pats žmogus atsiradimas
širdies kraujagyslių ligos yra
antras pavyzdys, kaip paveldė-
jimas įtakoja tokios negerovės
atsiradimą. Daugeriopai paveldė-
jami veiksniai įtakoja tokios ne-
gerovės atsiradimą. Daugeriopai
paveldimi veiksniai įtakoja šir-
dies kraujagyslių sunegalavimą
(coronary heart disease). Kas
dešimtas (10%) šio krašto žmo-
gis turi liguistą paveldėjimą su-
sigrimui širdies kraujagyslių li-
ga. Tokie ankstyvame savo am-
žiuje gauna širdies ataką.

Laimė, kad šioje nelaimėje
yra prosvaidžių. Būtent: liguistą
paveldėjimą susigrimui širdies
kraujagyslių liga galima praša-
linti, jei bus tvarkomasi kaip
reikiant su nuo paties žmogaus
priklausančiais širdies atakos
priešaukimo veiksniais. Taigi,
nors ir kas dešimtas turi šiame
krašte liguistą paveldėjimą ap-
turėjimui širdies atakos, toks
nelaimingas gali būti labai lai-
mingas - gyventi normaliai il-
gai, jei jis neapsunkins širdies
nuo žmogaus priklausančiais šir-
dies apsinkeimo veiksniais
(rūkymas, nedirbimas, nutuki-
mas, alkoholis, rūpinimasis
dėl palieto vandens stiklo, krau-
jo suriebinimas, surūgštinimas,
susaldinimas...).

Buvo tirtos 207 seimos, kurių
kiekviena turėjo narį, gavusį
širdies ataką (myocardial in-
farction) dar nesulaukus 55 me-
tų amžiaus. Tokių seimų išori-
niai širdies kraujagyslių kenkė-
jai buvo nustatyti ir sutvarkyti.
Iš jų buvo nustatyti ir sutvarkyti.
Iš jų pirmos eilės gimnastikų
kuris suserga ankstyva širdies
ataka, dvigubai padidina susir-
gimo galimybę širdies krauja-
gyslių liga kitiems gimnasti-
kams. Laimė, kad sutvarkius
aplinkoje esančius širdies ken-
kėjus (risk factors), galima ryš-
kiai sumažinti pavojų kitiems
gimnastikams susirgti širdies
ataka. Minėtas gydytojas mini-
ris metodus vykusiai kovoti
prieš tokius širdies kenkėjus -
jos atakos prisaukėjus: tai die-
ta, judėjimas (manekšta, dar-
bas) ir atsisakymas rūkyti.

Minėtas profesorius su talki-
ninkais nustatė, kad dabar dau-
gumos laboratorijų laikomas
normaliu kraujyje cholesterolio
kiekis nuo 220 iki 270 mg.%
rūgį yra širdies kraujagyslių li-
gos prisaukėjas. Todėl pats lai-
cas esąs laikyti normaliu daug
mažesnį cholesterolio kiekį
kraujyje.

Šis skyrius nekveipė dėmesio
daugelio gydytojų bei labora-
torių tvirtinimą, būk normalus
cholesterolio kiekis kraujyje
esąs iki 300 mg.%. Matom, kad
naujausi tyrimai šitokią netiesą
vaneigia. Mums sveikiausia bus
ei prisilaikysime vieno žymiau-
sio šio krašto gydytojo (širdies
ligų žinovo) Master nuomonės:
jis tvirtina, kad vidaus ligų gy-

Kauno Prisikėlimo bažnyčia okupuotoj Lietuvoj

dytojas turi gydyti žmogų, kurio
kraujyje cholesterolis pasoko-
iki 220mg.%. Todėl visi lietu-
viai įsidėmėkite šį skaičių ir lai-
kykite už normalų kraujyje cho-
lesterolio kiekį MAŽESNĮ negu
220 mg.%.
Šią tvirtinimą remia ir pro-
fesorius Nora, kuris primena,
kad Egipte ir Graikijoje atlikti
tyrimai tai parodė. Štai jų da-
viniai: pas suaugusius vyrus re-
tai kada pasitaiko širdies krau-
jagyslių liga (coronary heart
disease), kuri veda prie širdies
atakos, jei kraujyje cholesterolio
kiekis vidutiniškai esti mažesnis
negu 200 mg.%. Nelaimė, kad
Egipte ir Graikijoje dabar atsi-
daro epidemija susigrimui anks-
tyvame amžiuje širdies atako-
mis. Pasirodo, kad dabar tuose
kraštuose žmonės pradėjo dvi-
gubai nusidėti medicinai: jie
pradėjo riebiau valgyti ir dau-
giau rūkyti. Todėl dabar jų vi-
lūtinis cholesterolio kiekis krau-
jyje pakilo iki 250 mg.%.
Ar lietuviui rūkoti ir rieba-
lais savo širdį apsinkeinančiam
dar bus negana šitos lietos? Ar
jis dar ir toliau jis ieškos to-
kio gydytojo, kuris jam tvir-
tins, kad nieko tokio, kad tavo
cholesterolis 280, tik tu ateik
pas mane, tik tu imk mano vai-
tus, o kai gausi širdies ataką
ieks operuoti... Šitokia elge-
na tegul pasipuošia visi begal-
viai. Mums, broliams lietuviams,
reikia suimti save nagan ir pa-
klusti paskutiniams medicinini-
sam žodžiams: reikia šalinti iš sa-
vo tarpo visus širdies krauja-
gyslių ligos (kartu ir širdies
atakos) sauklius. Šitoks šalini-
mas pasiseks, tik savomis asme-
nybėmis sutvarkius. Todėl liau-
kims nepasitikiu tais gydyto-
jais, kurie pataria mums mesti
rūkus, persivalgius bei persigė-
rus. Nė kam nepakenksime, bet
tik savo greičiau į kapus nuva-
tysim, jei keiksim tuos gydy-
tojus, kurie mums sveikatos ke-
lius nurodo.

Kai visa šeima pavojuje
Dabar reikia visą šeimą ištirti,
ar visi jos nariai neturi padidė-
jusio kraujyje riebumo (choles-
terolio ir triglyceridų). Mat, mi-
nėto profesoriaus tyrimais suske-
ta, kad yra tokių seimų, kurių
visi nariai turi per riebių krau-

ją (moderate elevations lipid-
cholesterol levels). Tokias sei-
mas tas profesorius vadina
"Polygenic family". Yra ir tokių
seimų, kuriose tik vienas narys
turi per riebių kraują (mono-
genic family), o visi kiti nariai
turi normalaus riebumo kraują.

Daugelis seimų turi paveldė-
jimą, apimantį visus šeimos na-
rius. Tokių per riebių kraują
esanti dar pabloginamas aplinkos
veiksnių, sakysim - tokio persi-
valgymo riebiu maistu. Aišku,
kad tokie nori-nenori turi tvark-
kytis, kitaip jiems prisieis anksti
skirtis su saviškiais.

Pasitaikys, kad tik vienas sei-
moje narys turi liguistą paveldė-
jimą: riebiųjų medžiagų perteklių
kraujyje. Tokiems užai ką pade-
da dietos prisilaikymas. Todėl
jiems prisieina priminti krau-
jo riebumą mažinančius vaistus.
Išvada: Bent kartą visi lietu-
viai apsišvieskime ir save na-
gan suėmę (savas asmenybės
suaugimo), pradėkime pakeisti
šių dienų tikrai mūsų sveikatai
besirūpinančio prof. Nora. Jis
pataria tvarkytis su aplinkos
negerumais: su persivalgymu,
persirūkymu, persisidėjimu -
neveiklumu ir kitais virš minė-
tajų širdies sirgdintojais, jos
kraujagyslių prisikretingojais,
joje atakos prisaukėjais.

Kristus tvirtino, kad žmogus
savame krašte nėra pranašas.
Šis skyrius jau kelioliki metai
prismygęs ragina saviškius prie
sveikesnio gyvenimo. Togio gė-
rio tik asmenybės susitvarkę
pajėgs susilaikyti. Jei saviškių
neklause, tai nors paklausy-
kime sveikatausio profesoriaus,
kuris yra žinovas širdies apsa-
ugimo nuo susigrimo negero-
vių tvarkyme. Jis yra apsaugo-
mosios medicinos, vaikų ligų ir
paveldėjimo žinovas Denver
mieste esamo Colorado univer-

siteto profesorius. Argi išmintin-
gam dar kito ko reikia?

Pasikaityti: Internal Medicine
News, Vol. 13, No. 21, Novem-
ber 1, 1980.

Pakeltas kraujospūdis ir valgomosios druskos gausus vartojimas

Klausimas: Prašau gerb. dak-
tarą paaiškinti, kodėl man pa-
taria gydytojas nevalgyti sūriai,
kada aš turiu hipertensiją ir la-
bai mėgstu sūrius valgius. Ar
aš galiu valgyti silkes vos tik jas
nuplovus, visai jų neišmirkinti?
Tai mano skaniausias valgis,
ypač kada Kūčios čia pat - taip
ir norisi visą tuziną jų sukirsti.
Ačiū, dovanokit už trukdymą.

Atsakymas: Pakeltą kraujo-
spūdį (hypertensiją) turintieji,
norėdami reikiamai gydytis (fo-
ji liga artina mirtį) privalo pir-
mą žingsnį žengti: valgomosios
druskos ir sūrių valgių atsisa-
kyti. Tik tada antras žingsnis
žengiamas kiekvieno išmintingo
paciento, besigydančio pas žmo-
gų sveikatos trokštantį gydyto-
ją. Tas antras žingsnis bus per-
didelio svorio numetimas. Tre-
čias žingsnis - nesijaudinimas
dėl menkniekių.

Tik ketvirtas žingsnis - vais-
tai bus veiklus turimo kraujo-
spūdžio sumažinimui, jo sunor-
mavimui. Reikia vengti visokio
sūraus valgio per visą gyven-
imą. Ir per Kalėdas taip pat. Pri-
sirišk taip save, kad nepasiek-
tum nuplautų (nemirkytų), o
taip pat ir mirkytų silkių.

Yra įrodymų, kad prigimtas
nenormalumas verčia kūną su-
laikyti savyje druską ir pala-
kyti pakilusį kraujospūdį. O jei
dar sūriai valgysi, tai tikrai
niekada nepasveiksi. Jei nenori
normaliai gyventi, tai tada
kreipkis pas psichiatrą.

Sprogimas salėje užkimo ausis

Rašo VLADAS RASČIAUSKAS

Vladas Rasčiauskas

Jau minėjau, kad Manilos kon-
gresų salėje girdėjome gražia-
sų kalbų. ASTos (Amerikos tu-
rizmo biurų savininkų drau-
gijos) pirmininkas Joseph R.
Stone pasakė gražią kalbą. Jis
moka ne tik taisyti minčių pa-
sėti, bet svarbiausia, kad jis
gražiai jas pasėja. Jeigu nemo-
kėtų turiningų ir naudingų min-
čių sėti, tai jis nebūtų tokios
milžiniškos organizacijos pirmi-
ninkas.

Pirmininkas Stone yra ne vie-

nas. Kai suvažiuoja ASTos na-
riai į konvenciją, tai turime pro-
gos pamatyti ir susipažinti su
kitais šios organizacijos nariais.
Reikia neužmiršti, kad ji daro
milijoninį bižnį. Į Manilą, Fili-
pinų sostinę, ji sutraukė beveik
šešis tūkstančius žmonių. Juos
suvežė Amerikos turizmo bend-
rovių organizatoriai. Jie turėjo
pasirūpinti lėktuvais, kad iš
kiekvieno pasaulio kampo tuos
turistus suvežtų. Reikėjo pasi-
rūpinti kelionpinigiais, kad visi
nesiskųstų brangumu. Reikėjo
surasti tokią salę, kurioje tilptų
bent 10,000 turistų besirūpi-
nantių žmonių. Chicago neturi
patogios salės tokiai miniai, tuo
tarpu Manilą tokią salę turi. Ją
pastatė po karą, kai japonai bu-
vo išvyti, o Amerika atidavė fili-
piniečiams nepriklausomybę.

Man tai geriausiai patiko Fili-
pinų prezidento Ferdinand Mar-
cos kalbą. Jis kalbėjo gražiai
angliškai. Pasakė turiningą kal-
bą ir pabėrė daug galvoti ver-
tinių minčių. Jis labai nuosir-
dijai visiems dėkojo už atvyki-
mą į Manilą.

Aš labiausiai norėčiau, kad
Jūs, atvykę į Filipinų salas, pa-

Reorganizuotos Bendruomenės konferencija

JAV R. LB-nės Tarybos narių ir atstovų suvažiavimo, įvyk-
tančio 1980 m. gruodžio mėn. 13 d. (šeštadienį) Lietuvių Tau-
tiniuose Namuose, 6422 South Kedzie Ave., Chicago, Illinois,
DARBOTVARKĖ

- 1) 9-10 val. ryto: atstovų ir svečių registracija.
- 2) 10 val. suvažiavimo atidarymas - Andrius Juskevičius.
- 2a) Amerikos ir Lietuvos himnai - sol. Irena Petrauskienė.
- 3) Invokacija - kun. kan. Vaclovas Zakarauskas.
- 4) Mirusių narių pagerbimas.
- 5) Darbo prezidiumo, sekretoriato ir komisijų sudarymas. Komisijos:

- a) registracijos,
- b) rezoliucijų,
- c) spaudos,
- d) vakarienės - Kūčių.

- 6) Sveikinimai.
- 7) JAV R. LB-nės Tarybos narių praisto suvažiavimo pro-
toko skaitymas - Delfina Triciene.
- 8) Paskaitą skaito dr. Valentinas Plioplys.
- 9) Pranešimai:

- a) Tarybos prezidiumo,
- b) Centro valdybos,
- c) Kontrolės komisijos,
- d) Apygardų pirmininkų ir
- e) Apylinkių bei Seniūnijų pirmininkų.

- 10) Diskusijos dėl pranešimų.
- 11) Rezoliucijų priėmimas.
- 12) Klausimai ir sumanymai.
- 13) Suvažiavimo uždarymas.

Pastaba:

- Registracijos mokestis ir priešpėčiai - \$5.
- Priešpėčiai tarp 1 ir 2 val. dienos.
- Vakarienė-Kūčios 7 val. vakaro toje pačioje salėje.

Tarybos Prezidiumas

žinotumėte filipiniečius. Jie labai
nuoširdūs ir geri žmonės, -
pasakė prezidentas.

Mes visi patyrėm, kad filipi-
niečiai geri žmonės.

Filipinai turi daug salų, ku-
riose žemė, jei gerai prižiūrima,
duoda labai geras javus ir dar-
žoves. Turi daug vandens, ku-
riuose yra įvairiausių žuvų. Man
žuvis patinka, o filipiniečių žu-
vis, gerai iškeptą, yra nepaprastai
skani.

Pabaigus pagrindines kalbas,
mums dar turėjo parodyti kelis
vaizdus iš Filipinų salos praei-
vysčių ir šių dienų gyvytės pa-
veikslus. Salėje jau kabojo dide-
lė milžiniška baltos marškos
siena. Joje turėjome pamatyti
paveikslus. Salėje buvome virš
5,000 atstovų, tai galima įsi-
vaizduoti, kokie ten įrengimai
turėjo būti, kad kiekvienas ga-
lėtų patogiai pamatyti. Ne tik
pamatyti, bet kad kiekvienas
rečiau salėje galėtų išgirsti ir
kiekvieną ištartą pranešėjo žodį.

Viską reikėjo taip sutvarkyti,
kad kiekvienas pasakytą žodį
girdėtų suprantama kalba. Šiuo
atveju filipiniečiai įrengė kon-
vencijų salę neblogiau už Jung-
tinių Tautų sales, kur visi viską
girdi ir didžiausiam babiloniš-
kame triukšme viską supranta.

Parodė mums pačias gražia-
sias Filipinų salas, jas supančius
vandenį ir vandenys bei salo-
se gyvenančius žmones. Galų
gale nutarė mums parodyti patį
svarbiausią Filipinų salų mo-
mentą - kai Amerika ryžosi
padėti filipiniečiams atgauti ne-
priklausomybę. Filipinų salos,
kaip būsite girdėję, buvo įvairių
tautų okupuotos. Visos jos no-
rėjo filipiniečiams gero, bet ki-
rovėje kiekviena žiūrėjo, kaip
būtų galima kuo daugiau iš fili-
piniečių išskirti. Ispanai į Fili-
pinus siuntė įvairiausių vienuo-
lių misijas. Vienuoliai salose la-
bai gerai jausdavosi. Viršini-
kai atleisdavo varžtus, kad mi-
sijonieriai jausytųsi kaip namie.

Aš nemokėsiu taip papasakoti,
kaip mums turizmo atstovai pa-
pasakojo vienuolių išdaigas, bet
visi pripažįsta, kad ispanai davė
filipiniečiams katalikų tikėjimą
ir svarbesnes doroves taisykles.
Davė filipiniečiams ispanų kal-
bą ir villį. Kai juos apėmė dide-
lės viltys, tai jie gerokai aptingo.
Pracio šimtmečio pabaigoje
į Manilos įlanką įplaukė nedi-
delė amerikiečių karo laivų es-
kadrė. Amerikiečiai visą laiką
buvo turtingi, tai iš filipiniečių
jie nieko nenorėjo. Jie atplaukė
pažiūrėti, ką vienuoliai su filipi-
niečiais daro. Ką jie darė -

amerikiečiams nepatiko. Vienas
kitas patarė filipiniečiams siekti
nepriklausomybės, tai viskas ge-
riau susitvarkys. Amerikiečių
atvykimas dar labiau sustiprino
filipiniečių norą siekti nepri-
klausomybės.

Bet ispanai neturėjo. 1898
metų vasario 15 dieną jie iš-
sprogino svarbiausią Amerikos
karo laivą "Maine", stovėjusį
Manilos įlankoje. Amerikie-
čiams nesitikėjus ir nelaukus,
"Maine" karo laivo vidurin pa-
taikė labai galingas šovinyš. Jis
perlažė laivą pusiau. Abų lai-
vų galai išliko, o vidurys pra-
dėjo grįsti į vandenį. Ant lai-
vo buvo Amerikos jūreiviai pra-
dėjo risti žemyn. Jie krito į
vandenį, kaip pajudintas skruz-
dėlių lizdas.

Tas šovinio sproginimas buvo
toks garsus, kad jis užkimo au-
sis visiems salėje buvusiems
turizmo agentams. Užsikimo ir
mano ausys. Jos taip užė, kad aš
nieko negirdėjau. Aš žinojau,
kad laivui susprogdinti reikia
labai galingo šovinio ar bombos,
bet man atrodė, kad tas laivui
sprogdinti balsas negalėjo būti
toks didelis. Sprogimas buvo
didesnis, negu laivo sproginimas,
suaudė ramiai sėdėjusį turizmo
agentų ramybę. Jie pajuto, kad
Maniloje ne viskas tvarkoj, kad
tokie sproginėjimai pergyven-
usiems žmonėms nieko gero
nežada.

Už poros sekundžių milžiniš-
ką salę apėmė panika. Tuo tarpu
salėje pasigirdo aimanavimai ir
pagalbos šauksmai. Tiktai tie
šauksmai ėjo ne nuo stencinio
laivo, bet iš kito salės galo. Vieni
pradėjo verkėti, o kiti metėsi į
ekrano pusę. Aš bandžiau žmo-
nes sulaikyti. Man pačiam pasi-
darė šilta. Aš mačiau, kad žmo-
nės nežino, ką daro. Jie pradėjo
veržtis į salės vidurį, kiti spau-
dėsi prie durų. Salėje buvo
tyrąkariai, bet ir jie pasimetė.

Sužeistų ir baimės apimtų
žmonių šauksmai nebuvo galo.
Pamačiau, kad sprogimas įvyko
salės užpakalyje. Pajutau, kad
ir man kažkas trenkė į pasmak-
rę. Nesupratau, kas čia atsitiko.
Užpakalyje pradėjo kilti didelis
dūmų debesys. Atsislojaun ant
kėdės ir pradėjau šaukti:

— Aprimkite! Niekur nesit-
verkite, nes nežinome, kur pa-
vojus! Sprogimas gali būti ten,
kur jūs veržiatės! Aprimkite!
Niekas manęs neklausė. Jie
veržėsi prie durų kaip pamišę.
Mane nuvertė su kėde. Aš nei-
nuvirtau, nes manęs nekęs dar
nestumdė, bet pamačiau, kad čia
įvyko tragedija. (Bus daugiau)

GLENWOOD SALES

4707 W. Grand Ave. (D) Chicago, IL 60639

ANTARO GRČZYBŲ

Šis gražus brangakmenis yra padary-
tas iš tikrojo Baltijos gintaro, įde-
s į dovanų dėžutę kartu su 18 colių
auksine grandine. Sužadamas už
\$1.95. Garantuojame, kad jums patiks.

VYČIO INGRAVIRACIJA

Neprasto grožio pavyzdys, ką gali
padaryti medžio drovėjas. Tai lietuvių
tautos emblema jungta į 11 colių in-
graviruota pakaita. Sužadamas bei-
gių (COB) moke-čiu, arba at-
suktas \$21.95, mes siūlojame pašto
laikais. Garantuojame, kad jums
patiks.

ANDRIUS MIRONAS IŠVENGĖ MIRTIES

Iš Carlsbad, Calif., jis rašo Mikui Šileikiui ir pažįstamiems:

Andrius Mironas

Brangūs Bitchuliai,

Gavome Jūsų laiškelius ir atvirukus su užuojautos pareiškimais dėl mūsų nelaimės. Daug mūsų draugų gal iki šiol nežino apie tai, todėl rašau Jums, visiems, juoba, kad netekęs aklinių, sunkiai matydamas galiu rašyti kambarį su išlikusiais tamais akiniiais arba ir visai be jų.

Lapkr. 1 d. vyko penktose Vinco Dovydaičio Oldsmobile: Žita Rudvalienė, Jonė Dovydaičienė ir Onytė buvo užpakalinėje dalyje, o aš sėdėjau šalia Vinco, kuris vairavo neseniai įsigytą liuksusinę mašiną. Šitaip, nė vienas neapsisaugoje saugumo diržais, nukeliavome į Los Angeles, kur atšventėm Vinco brolienės Onos gimtadienį gausių svečių būry. Tik apie 12 val. naktį pakilome ir mes važiuoti namo. Vincas išvedė automobilį į Golden State greitkelį. Ir vėl niekas nesirūpino saugumo diržais. Kažkodėl Vincas greit perėjo į kairįjį greičiausią taką, nors, norint pereiti į Santa Ana greitkelį, to daryti nereikėjo. Nespėjome susiorientuoti ir įsijauti į važinėjimą, kaip priekyje pamatėme mašiną, į kurią greit artėjome. Užpakaly moterys šaukė "stok!" "atsargiai!",

po to nieko nebeatsimenu... Atsipeikėjau dar automobilį, kuris nebejudėjo. Girdėjau visų keleivių dejes ir stonėjimus. Vincas dejavo silpniausiai. Kažką norėjau sakyti, bet negalėjau: kažkoks švogždimas e'o iš gerklės. Perbraukiau ranka ir užčiuopiau po smakru glitais kraujo aplipusį plyšį mano gerklėje. Supratau, jog įvyko avarija ir susidūrems su ta mašina, o nuo smūgio priekinio lango stiklai perpiovė mano gerklę. Burnoje kažkas vėlėsi ir žėdė. Prieš tais išgriebiau sudužusius dantų protezus gabalus ir nutėškiau ant mašinos grindų. Pasidarė kiek lengviau alsuoti per nosį. Kaire ranka užčiuopiau mašinos grindyse savo apatinąją dantų protezą, likusią sveiką, ir įsidėjau į kelnų kišenę. Taip pat apgrabomis radau ir nuo riešo nutrūkusį rankinį laikrodį, įgrūdęs į sukrūvintą kišenę. Bet negalėjau užčiuopti savo akinių. Juos vėliau kažkas atrado.

Netrukus sukaukė sirenos. Kažkokie žmonės atidarė mašinos duris ir išgirdau sakant: "This one is in very bad condition!" Mane pirmąjį išnešė (galėjau pastovėti ant kojų) ir labai greit nugabeno į White Memorial Medical Center, Los Angeles mieste. Emergency kambarin ant neštuvų bevežant mane visiškai nurengė, pasiteiravo ar esu kam alergiškas, po to įleido šlaunin adatą. Atsakinėti klausimus galėjau tik ženklais. Baisiai skaudėjo, kai mano gerklėn kišo vamzdį, o kai pabaigė, tai gydytojas tarė man, kad esu labai laimingas, kad gerklės pūvis nepasiekė arterijų.

Dar kartą atsigaivau bevežamas ligoninės koridoriais, matyti, jau po operacijos, susiuvant gerklę. Man pakiso pasirašytą riemimo į ligoninę dokumentą. Paguldė atskirame kambarielyje ir išbuvau pirmąsias dvi dienas "intensive care". Apkarstė mane

"intensive care". Apkarstė mane vamzdeliais ir venas ir plastikos deguoniui į plaučius tiekė, nes mano plaučiai kiek sukrutė. Kas 5-10 minučių kosėjau skrepliais, kuriuos slaugės išsiurbdavo vamzdeliais. Dėl to ir dėl nuolatinių temperatūros matavimų, kraujo spaudimo bei pulso tikrinimų negalėjau miegoti visas 12 parų, praleistų ligoninėje. Užsimirščiau vau tik kelioms minutėms. Jaučiausi labai silpnas, nes nustočiau daug kraujo, todėl gavau kiek ir svetimo.

Jau po valandos, atsiradęs atskiro palatoje, buvau slaugės klaušinėjamas. Ji norėjo žinoti mano namų telefono numerį. Parašiau jai, jog mano namai tušti, nes ir mano žmona buvo toje pačioje avarijoje. Atsiminiau Prano ir Onos Dovydaičių namų adresą, pagal kurį slaugė rado ir jų telefono numerį. Jau tą pačią naktį 2 val. Pranas Dovydaičis sužinojo, kad po katastrofos guli ligoninėje. Po to jis susižinojo ir su kiais nelaimės dalyviais, kurie visi buvo paguldyti County ligoninėje. Vincui Dovydaičiui sulaužytas 1 šonkaulis ir trys kiti įlenkti, o kairysis antakasis ir akies vokas nutrinti iki kaulo. Jo žmona nukentėjo mažiausiai ir turėjo tik įdrėkimus kojose ir veide. Z. Rudvalienė ilaužti šonkaulius ir sulaužytas nosis. Mano žmonelės, Onos kairės akies iki nosies vidurio praskelta nosis, kairė akis patinusi ir mėlyna, o akies obuolius kraujuotas. Viršutinė lūpa sutinusi ir apimrus, nejautri. Abi kojos apie riešus giliai įrėžtos, atrodė, nuo batukų dirželių. Rankos riešai gilūs įbrėžimai, blauzdos sumušimai ir įdrėkimai, kaip ir mano kūne.

Pirmąsias 4 dienas ligoninėje negavau kitokio maisto, tik per venas, sykiu su antibiotikais. Palengva gerėjau. Penktąją dieną mane pakėlė gerklėje vamzdį mažesniu, tai atėjusią aplankyti Onytę, užkišęs pirštu kakle skyklę, pasveikinau girgždančiu balsu. Ji net pravirko iš džiaugsmo, nes baiminosi, jog liksiu nebylys... Su Onyte kiekvieną dieną atvykdavo Dovydaičiai arba tik Pranas, nes pas juos Onytė gyveno visas 12 dienų, kol išbuvau ligoninėje, o ir jai reikėjo du kartus ambulatoriškai gydytis County ligoninėje. Mes amžinai būsimė dėkingi mieliems Dovydaičiams už globą ir priežiūrą, suteiktą Onytei.

Paskutines tris dienas ligoninėje jau išsilaisvinau iš visokių vamzdžių ir dirbtinių maitinimų, valgiau skystą ir minkštą maistą ir net vaikščiojau. Pranas Dovydaičis su žmona nuvežė mus į San Clemente, pas brolių Vincą, nes ten buvome palikę mūsų mašiną. Vincas iš ligoninės persikėlė į San Clemente ligoninę ir po trijų dienų ir antakio operacijos buvo išleistas namo. Iš San Clemente vairuoti namo pats nesiryžau, nes dar sunkiai bepusukau skaudamą sprandą, todėl Pranas ėmėsi vairuoti mūsų automobilį, o jo žmona Onutė vairavo jų pačių mašiną, kurią mes ir pasiekėme savąją Al-tamirą.

Vėliau paaiškėjo kaip įvyko katastrofa. Vincas Dovydaičis gavo iš policijos pilną įvykio raportą. Pasirodė, buvo įveltos dar 2 ar trys mašinos. Prieš mus viena mašina, vengdama stovinio kairėje automobilio, staigiai perėjo dešiniau ir šonais susidūrė su kita, o trečioji, išvengdama antroji linijoj užslokt ant anų dviejų mašinų, net apsiuko šviesomis prieš visus vaikus apie riešus giliai įrėžtos, atrodė, nuo batukų dirželių. Rankos riešai gilūs įbrėžimai, blauzdos sumušimai ir įdrėkimai, kaip ir mano kūne.

Pirmąsias 4 dienas ligoninėje negavau kitokio maisto, tik per venas, sykiu su antibiotikais. Palengva gerėjau. Penktąją dieną mane pakėlė gerklėje vamzdį mažesniu, tai atėjusią aplankyti Onytę, užkišęs pirštu kakle skyklę, pasveikinau girgždančiu balsu. Ji net pravirko iš džiaugsmo, nes baiminosi, jog liksiu nebylys... Su Onyte kiekvieną dieną atvykdavo Dovydaičiai arba tik Pranas, nes pas juos Onytė gyveno visas 12 dienų, kol išbuvau ligoninėje, o ir jai reikėjo du kartus ambulatoriškai gydytis County ligoninėje. Mes amžinai būsimė dėkingi mieliems Dovydaičiams už globą ir priežiūrą, suteiktą Onytei.

Jūs — Andrius ir Onytė

M. Šileikis

Poilsis

tik gal 1/4 colio paspausti ir būtik pasiektos mano miego arterijos... Ketvirtoji laimė — mano akiniai, nors kauliniai rėmai nutrupėjo ir geležinės dalys sulinko, apglėbdamas abi akis, bet nedėvėčiau akinių, tai dabar lik čia neregū... Mano ir Vincos galvos priekiniame mašinos stikle išpūtė tarytum kokius šalmus. Mano plaukuose buvo pilna smulkių stiklo skeveldrų. Kaktą, nosį (ypač jos galas) lūpos ir smakras nuo skeveldrų apsidengė žaizdomis ir kelias dienas šašai palengva gijo. Ypač sritis tarp antakių ir dabar skausminga, o taip pat ir nosies galas, ypač apačioje, apie šnerves. Iki šiol dešinėj krūtinės pusėje giliai jaučiu skausmą.

Tačiau dabar, jau trys savaitės po įvykio, jaučiuosi žymiai stipresnis, tik dar turiu valgyti minkštą maistą ir visą laiką nešioju tamsius akinius, laukdamas kol pagamins užsakytus naujus. Jau pats nuvažiuoju pas daktarus vizitams arba ir į krautuves su Onyte. Ačiū Dievui ir Jo Angelui Sargui, kad likau gyvas, matau, girdžiu, judu, niekas nesulaužyta, o randai greit sugis. Atrodo, kad dar galėsiu pagyventi kelis metus.

Mudu abu esame labai dėkingi už draugų laiškus ir korteles, už telefono skambučius iš toli ir iš artiau, už aplankymą ligoninėje ir namie ir už tą tikrą užuojautą ir draugiškumą. Sakoma, kad tik nelaimė patirsi kas tavo tikri draugai ir kas tavo myli. Mudu džiaugiamės, turėdami tiek daug tikrų ir nuoširdžių draugų! Tegul Dievas Jus visus laimina ir atlygina šimteriopai už Jūsų gerumą!

Ši didžia viltimi gyvename ir laukiame galutinio pasveikimo, o Jus visus nuoširdžiai bučiuojame!

Jūs — Andrius ir Onytė

Jūs — Andrius ir Onytė

Jūs — Andrius ir Onytė

Jūs — Andrius ir Onytė

Jūs — Andrius ir Onytė

Jūs — Andrius ir Onytė

Jūs — Andrius ir Onytė

Jūs — Andrius ir Onytė

Jūs — Andrius ir Onytė

Jūs — Andrius ir Onytė

Jūs — Andrius ir Onytė

Floridos naujienos

LIETUVIŲ KLUBO VEIKLA

— FLORIDOS AMERIKOS

LIETUVIŲ KLUBO metinis susirinkimas įvyko lapkričio mėn. 8 d. Susirinkime dalyvavo 158 nariai. Susirinkimą atidarė klubo pirm. K. Jurgėla. Pagal pateiktą dienotvarkę susirinkimo pirmininku išrinktas M. Šilkaitis, sekretorium — K. Urbšaitis ir balsų skaičiavimo vadovu — K. Grigaitis. Pradžioje susikau-pimo minute buvo pagerbti šiais metais mirusieji klubo nariai.

Iš Valdybos narių ir knygyno vedėjo A. Ragelio pranešimų sužinojome, jog dabar klube turime 428 narius, šiais metais klubą aplankė 806 svečiai ir klubo knygynė yra 699 knygų. Šiais metais 44 skaitytojai perskaitė 405 knygas. Knygų kioske parduota 197 knygos.

Klubo pirm. K. Jurgėla savo pranešime pažymėjo, jog klubo kultūrinė veikla šiais metais busi gyva ir įvairi. Be savo meninių vienetų pasirodymų, dar turėta ištisa eilė koncertų, mi-nėjimų, dvi meno parodos, sek-mingai dalyvauti tarptautiniame festivalyje, mūsų jaunimo šokių grupė "Banga" dalyvavo šešto-joje lietuvių tautinių šokių šven-tėje, įteikta Encyclopaedia Litua-nica universitetams ir, centrinėje miesto bibliotekai. Dabar veikia šie meniniai vienetai: klubo miš-rus choras, moterų "Dainos" vienetas, jaunimo tautinių šokių grupė "Banga" ir vaidybos bū-relis. Jau pradėta sandėlio staty-ba, rangovas yra K. Steponka.

Susirinkime buvo pateikta iš-do apyskaita ir padarytas Revi-zijos komisijos pranešimas.

I naująją valdybą išrinkti: pirmininku — A. Karnius, vice-pirmininku — A. Armalis, sek-retore — A. Krulikienė, finansų sekretorium — J. Linartas. Ne-atriradus kandidato kasininko pareigoms, leista Valdybai pasi-kyti tinkamą asmenį.

Direktoriaus išrinkti: J. Pur-tulis, P. Dalinis, K. Steponka, J. Pupelienė, P. Juška, V. Kriau-čiūnas ir V. Gruzdienė.

Revizijos komisiją išrinkti: L. Kačinskas, M. Šilkaitis, S. Vaš-kytis ir kandidatė M. Virbickienė.

— Nauji nariai. Klubo Valdy-bos nutarimu aktyviaisiais na-riais priimti: Kunigunda Keb-linskienė, Pranas Keblinkas, Marija Pėteraitienė, Irena Šilkai-tienė ir Mečys Šilkaitis. Antanas Prunskus, paaukojęs klubui \$100.00, priimtas amžinuoju na-riu.

— Padėkos Dienos pietūs įvy-ko klube lapkričio mėn. 27. Klu-bo pirm. K. Jurgėla dėkojo vi-siems, o ypač steigėjams ir au-kotojams. Prieš valgį malda su-kalbėjo kun. K. Butkus. Šios die-nos reikšmę nupasakojo St. Vaš-kytis. Pietų metu buvo pagerbti klubo aukotojai — tūkstantinin-kai.

— Klubo karaliaus ir karalie-nės vainikavimas įvyks gruod-žio mėn. 21 d., sekaadienį, klu-bo salėje. Būsimoji karalienė — Ir. Račinskienė, būsimasis kara-lius — A. Grabauskas. Karališ-kiems dvarikiški šokiais vado-vaus S. Velbais. Atsilankiusie-ji į to sekaadienio karališkuo-sius pietūs — nesigailės, nes vi-šų nuotaika tikrai bus karališ-ka.

— Bendros Kūčios klubo ren-gamos gruodžio mėn. 24 d. Kū-čių rengimo reikalais rūpinasi E. Purtilienė, A. Krulikienė, ir V. Kriaučiūnas. Smulkesnės in-formacijos bus paskelbtos vėliau sekmaadieninių pietų metu.

— Naujų Metų sutikimas klu-bo rengiamas gruodžio mėn. 31 d., tačiau visos informacijos taip pat bus suteiktos vėliau, sekma dieniais.

— Irano militarinė policija suėmė kelis įtakingesnius Irano karo vadus.

J. Skeivys, koresp.

J. Skeivys, koresp.

J. Skeivys, koresp.

J. Skeivys, koresp.

J. Skeivys, koresp.

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visus ir visus į platinimo vajaus talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų palankiai prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarptomis.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Užsakau Naujienas kaip dovana savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Sponsoriams pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus _____ dol. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoj

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 žekis arba Money Orderis bus paštuotus tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

ŽEMAIČIAI

Žemaičių Kultūros klubo priemonėmis susirinkimas, įvykęs lapkričio mėn. 19 dieną p. A. Kojak svetainėje, praėjo darnioji nuotaikoj ir kultūringai, kas žemaičiams ir pritinka.

Kaip ir įprastai, ilgametis klubo pirmininkas Juozas Skeivys atidarė susirinkimą. Pasveikinęs dalyvius, jis pranešė, kad tai yra pirmasis susirinkimas, kuriame galima daug ko naujo planuoti ir galutinai nutarti. Be to, bus renkama ir nauja klubo valdyba 1981 metams.

Buvo aptarta klubo einamieji reikalai ir po to, švenčių proga, paskirta spaudai ir radijo programoms piniginė auka, ir išrinkta nauja valdyba, geriau pasakius — perrinkta anksčiau buvusi: J. Skeivys — pirmininkas, F. Padžiukas — vicepirm., L. Giniotis — kasininkas, Rožė Didžgalvis — sekretorė, A. Kizlaitis — fin. sekretorius.

Revizijos komisiją sudaro:

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATORA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesensta, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos pavykiais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožių aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsniais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprusių žemėlapis. Kaina \$6.

• KĄ LAUMĖS LĖMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskio knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• SATYRINĖS NOVELES, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerių persiuntimo išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, 3, Ill. Tuesday, December 9, 1980

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980

Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.

pusel metų \$22.00
tris mėnesiams \$15.00
vienam mėnesiui \$ 4.00

Kanadoje:
metams \$45.00
pusel metų \$24.00
vienam mėnesiui \$ 5.00

Užsieniuose:
metams \$48.00
pusel metų \$26.00

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose:

metams \$45.00

pusel metų \$24.00

tris mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$ 5.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

Pinigus reikia gauti iki paskutinio mėnesio

Orderio karta su užkupu.

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Paminėti prel. Mykolo Krupavičiaus atlikti darbai

Praeitą sekmadienį, gruodžio 7 d. vidurdienyje, Marquette Parko lietuvių katalikų parapijos salėje buvo paminėta prel. Krupavičiaus dešimties metų mirties sukaktis. Prel. M. Krupavičiaus buvo veiklus lietuvis visuomenininkas, aktyviai dalyvavo politinėje kovoje, gynė Lietuvos laisvę ir kvietė visus lietuvius vieningai kovoti už gimtinio krašto laisvę ir nepriklausomybę.

Paskutinę savo gyvenimo dieną prel. Krupavičius praleido Čikagoje, Chicagos priemiestyje, kur turėjo privatų nedidelį butą. Paskutiniuosius metus prel. Krupavičius sirgo šilpnėjančia širdimi. Gydytojai jo širdin idėjo automatišką širdies raumenų impulsų stiprintoją, kuris prelatai daug padėjo. Jam teko idėti antrą impulsų stiprintoją, kai pirmoji energija nusilojo. Modernios širdžiai stiprinti priemonės prelato gyvenimą kelis metus pratęsė. Jis parašė apie kelis svarbesnius savo gyvenimo epizodus, dalyvavo visuomeniniame lietuvių gyvenime, kreipė ypatingą dėmesį į lietuvių katalikų visuomeninį darbą ir labai jaudinosi į katalikų tarpą besiskverbiantomis itin jau nekatalikiškomis srovėmis. Katalikų tarpe dar Lietuvoje atsirado tais laikais vadinamieji "jaunieji turkai", kurie savo naujomis vadizmo idėjomis neduodavo ramybės prelatai.

Prelatas buvo krikščionis demokratas. Jis glaudžiai bendradarbiavo su katalikais demokratams. Jis ragino Amerikos katalikus susidomėti pagrindinėmis demokratijos idėjomis ir bandė įtikinti juos tomis idėjomis gyventi. Lietuvoje jis vadovavo lietuvių krikščionių demokratų partijai. Jis pradėjo žemės reformą, nors dalis katalikų bažnyčios vadovybės buvo priešinga planuojamai reformai. Lietuvos seime priėmė žemės reformos įstatymą, kuris dvarų savininkams palikdavo po 80 hektarų. Dvarininkams mokėjo už nusavintą žemę, kurią dalino savanoriams, bežemiams ir mažžemiams. Šita žemės reforma sustiprino krašto ūkį, padėjo apraminti bežemius ir mažžemius. Pasunkėjus krašto ekonominėms sąlygoms, jauni aviacijos karininkai suruošė perversmą prieš demokratinę Mykolo Sleževičiaus vyriausybę. Mykolas Krupavičius

pavičius pritarė perversmui ir įėjo į perversminį Augustino Voldemaro kabinetą. Bet vyriausybėje jis išbuvo tik tris mėnesius. Jis pareikalavo, kad būtų pravedti rinkimai pagal veikiančią Lietuvos konstituciją. Voldemarui atsisakius rinkimus pravedti, prel. Krupavičius ir kiti krikščionys demokratai išėjo iš vyriausybės.

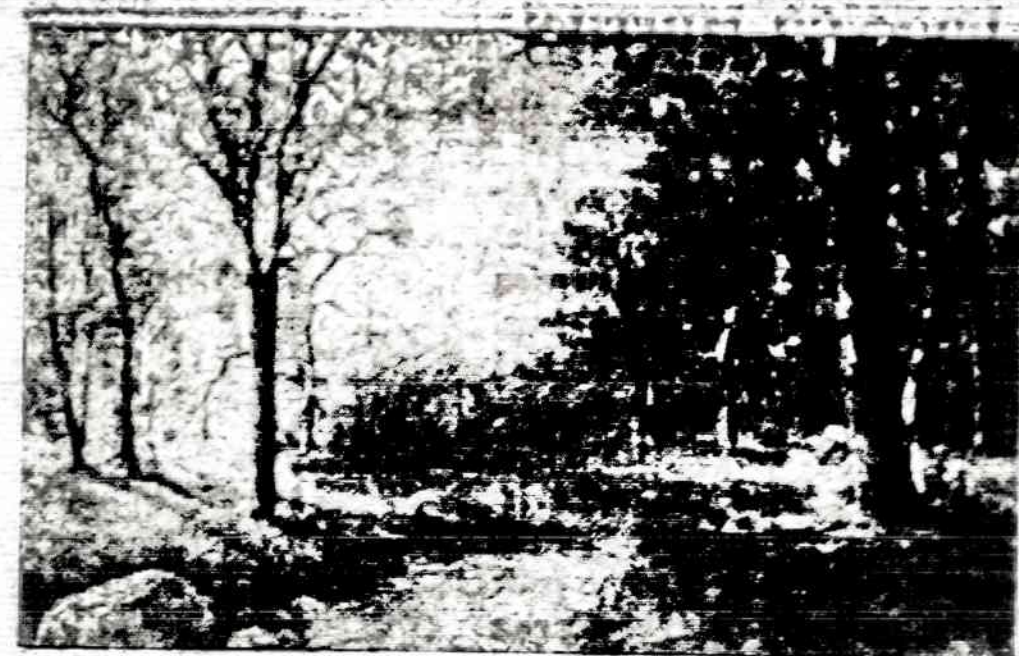
Išėjęs iš vyriausybės, prel. Krupavičius perėjo opozicijon. Jis reikalavo sugrąžinti demokratų demokratine santvarką. Jį pradėjo persekioti. Neleido jam sakyti kalbų kviesti žmones prie demokratinės santvarkos. Įvairiais būdais buvo bandoma priversti Voldemarą ir Smetoną grąžinti normalią tvarką krašte, bet nepavyko. Krupavičius išsiųstas iš Kauno, Veiverių parap. klebonu, bet perversmo jis nenuošė. Jis kritikavo Voldemaro ir Tubelio vyriausybės pamokslais bažnyčioje. Tuo tarpu pradėjo galvas kelti keli "jauni turkai", pradėjusieji kritikuoti Krupavičių už tuometinės vyriausybės kritiką.

"Jaunieji turkai" bendradarbiavo su tautininkais, bandydami pateisinti perversmą, patardami neiti į opoziciją. Krikščionys demokratai protestavo, tuo tarpu "jaunieji turkai" atidarė naują frontą ne prieš perversmininkus, bet prieš prel. Krupavičių ir krikščionis demokratus.

Krupavičiaus nutarimas išeiti iš Voldemaro kabineto ir pasipriešinimas Voldemaro vedamai politikai davė progą keliems jauniems vyrams pradėti kovą prieš Krupavičių ir kitus krikščionių demokratų vadus. Ta kovą vėliau persimetė į Ameriką, kai čia buvo sudarytos sąlygos didesniai skaičiumi jaunų ateitininkų, patekusių į ne-krikščionišką politinę grupę. Pirmon eilėn jiems rūpėjo padaryti bejėgiu patį prel. Krupavičių ir išardyti jo sudarytą Krikščionių demokratų grupę. Krupavičius dėl to išgyveno daug karčių valandų iki mirties. Jam trūkdė krikšč. demokratų konferencijose, neleidė savo nuomonės pareikšti Drauge.

Bet prel. Krupavičius buvo kovotojas. Jis nenutildavo, kai frontininkai redaktoriai atsisakydavo spausdinti jo raštus Drauge. Jis nuėjo į Naujienas ir ten pareiškė savo nuomonę svarbiais krikščionių demokratų klausimais. Jis atspausdino kelis straipsnius Naujienose. Draugo "Spygliai ir Digliai" atspausdino kelias prelato karikatūras. Pasityčiojimai Krupavičiaus nesutabdydavo. Jis sugebėjo sudaryti savo šalininkus keliose Amerikos vietose. Tai buvo jo atgaivinti Amerikos krikščionys demokratai. Chicagos krikščionys demokratai praėitą sekmadienį suorganizavo prel. Krupavičiaus mirties sukaktį. Jo pasekėjai leidžia žurnalą "Tėvynės Sargai", o Petras Maldeikis parašė knygą apie M. Krupavičių ir lietuvių krikščionių demokratų sąjungą ją išleido. Tai stambi 493 puslapių kietais viršeliais knyga. Tai bus geriausia iki šio meto pasirodžiusi apie prelata M. Krupavičių.

Amerikos krikščionims demokratams tenka vesti sunkią kovą už prel. Krupavičiaus demokratines idėjas. Vadizmo šalininkai yra apdairūs, negu krikščionių demokratų šalininkai. Vadiams pavyko apgaulės būdu užgrobti kelias svarbias organizacijas ir primesti joms savo valią. Jie bando įtikinti krikščionis demokratus, kad ir jie krikščionys demokratai. Chicagoje buvo paminėta Lietuvos krikščionių demokratų partijos steigėjo Aleksandro Stulginskio mirties sukaktis. Visi reikalai buvo taip sutvarkyti, kad Krikščionių demokratų steigėją pristatė atkakliausias vadistas ve'kėjas. Chicagoje buvo minima prel. Krupavičiaus 10 metų mirties sukaktis, kurią taip pat pristatė su vadistais nuėjus aiškintojas. Jis pasakojė daug gražių dalykų apie prel. Krupavičių, bet

K. VAITYS

ENERGIJOS KLAUSIMU

(Tęsinys)

Automobiliams ir lėktuvams reikalingas skystas kuras, tad, numatant kad netolimoje ateityje naftos nebeliks, susirūpinta skystą kurą gauti iš anglies. Kentucky pastatyta bandomoji skysto kuro iš anglies gamykla. Iš vienos tonos anglies gaunama 3 statinės skysto kuro. Toks "anglies skystinimas" energijos atžvilgiu nėra ekonomiškas, nes gautasis skystas kuras teturi tik pusę kalorizingumo tos anglies, kuri buvo suvartota.

Pradėtas planavimas komercinai anglies skystinimo" įmonę statyti. Ji bus pastatyta ne anksčiau kaip 1987 metais ir atsiės apie 2 milijonų dolerių. Jei gerai seksis, tikimasi gauti 50,000 statinių per dieną.

National Academy of Science numato, kad jei mes greit pereitume prie anglies skystinimo, tai apie 1990 metus galėtume kasdien pagaminti 3.5 milijonus statinių skysto kuro. Tai aptarnautų 15% to laiko automobilių. Tam įvykdyti reikėtų išleisti 100 milijonų dol. ir kasmet sunaudoti 370 milijonų tonų anglies. Visiems to meto automobiliams aprūpinti kuro reikėtų kasmet sunaudoti 2467 milijonų tonų anglies, t. y. dvigubai daugiau negu prezidentas Carteris planavo, kad būtų iškasta. Bet juk skysto kuro reikia ir lėktuvams. Be

to, anglies reikia namų ir fabriku apšildymui ir įvairių gaminių žaliavai. National Petroleum Council numato, kad 1985 metais dujų pareikalavimas bus 20 trilijonų kubinių pėdų didesnis, negu galima bus gauti iš žemės. Tą trūkumą galima būtų užpildyti gaminant dujas iš anglies, bet tam reikėtų išeiti 40 milijonų dolerių gamyklų pastatymui. Dujų gaminimas iš anglies taip pat nuostolingas, nes iš anglies, duodančios 100 kolorijų šilumos, gaunamos dujos duos tik 60 ir 70 kolorijų.

Anglies kasimo metu angijie esą geležies sulfidai kontakte su oru ir vandeniu sudaro sulfatą ir sieros rūgštį. Tas vanduo patenka į požeminę vandens sistemą ir pagaliau iš paviršiaus vandenio. Apie 7000 mylių upių (70% Apalačijoj) yra užnuodyta.

Tą vandenį galima iš kasyklų išpumpuoti ir kalkėmis neutralizuoti, bet tai prisidėtų prie anglies kainos. Vidaus reikalų departmento apskaičiavimu išeiti išleisti 7 milijonų dol. padaryto užteršimo pašalinimui.

Nuo 1920 metų, darant paviršinį anglies kasimą (tripping) sugadinta 4 milijonai akrų žemės paviršiaus. Dabar kasmet sugadinama apie 70,000 akrų daugiau, dirbamos žemės. Tokios

jis nė vienu žodžiu neužsiminė apie vadistų vestą kovą prieš prelata susirinkimuose ir spaudoje.

Kalbėtojas pacitavo rinkiminės kampanijos metu prel. Krupavičiaus ištartą sakinį apie "mėlaginę socialdemokratų programą", bet nei vienu žodžiu nepasakė apie prelato atvykimą į socialdemokratų dienraštį savo mintims pareikšti. Socialistų programoj yra paragrafas apie laisvą minčių pasikeitimą, tuo tarpu pas vadistus, lietuviškus ir rusiškus, — kitaip galvojantiems bandoma visai užčiaupiti burną.

Socialistai leido ne tik Krupavičiui, bet leidžia ir kitiems savo mintis išdėstyti, tuo tarpu vadistai jiems neprielankias mintis per dešimt metų braukė, kaitaliojo ir į krepšį metė.

žemės vieno akro pavertimas vėl tinkama naudoti atsieta tarp 3 ir 8 tūkstančių dolerių.

Anglyje yra tarp 5 ir 8% sieros, kuri degdama pavirsta sieros dvideginiu ir, ore susijungusi su vandens garais, sudaro sieros rūgštį. Be to, angliai degant pasidaro ir azoto deginys, kuris, patekęs į orą ir susijungęs su vandens garais, sudaro azoto rūgštį.

Kasmet šiame krašte paleidžiama į orą apie 33 milijonus tonų sieros dvideginio. Milijoną kilovatų elektros gaminanti jėgainė sudegina anglies per vaaną 340 tonų ir pagamina 34 tonas pelenų (roxo), 17 tonų sieros dvideginio (sox) ir 3.4 tonos azoto oksido (nox). Tai visa kar tu su lietuvi krinta žemyn ir nuodija vandenį ir dirvožemį. Elektrosstatiniai precipitatoriai galima sulaukyti iš dūmų pelenus ir azoto deginį bent tiek, kad patenkinia dabartinius aplinkos apsaugos standartus. Apie 95% anglies vartotojų turi juos įsitaie.

Sieros dvideginiui iš dūmų pašalinti vartojama kalkių tirpinis vandeny (scrubber). Jis gali pašalinti 90% sieros dvideginio, bet jo naudojimas pakelia elektros kainą tarp 25 ir 33%. Svarinant tokiu būdu orą susiduriama su kita problema: gaunama drebučių pavaldio masė, kalcijaus sulfatas. Dabartinėmis kontrolės normomis apie 1985 metus tų drebučių bus pagaminta apie 125 milijonus tonų kasmet. Problema — kur tą nuodingą medžiagą dėti.

Nuo 1860 metų iš žemės gelmių gauto kuro deginimas paleido į orą apie 120 milijonų tonų anglies dvideginio. Prie to dar prisidėjo apie 70 milijonų tonų anglies dvideginio, kuris susidarė naikinant miškus ir pūvant organinėms medžiagoms.

Per praėjusius 110 metų anglies dvideginio, kiekis ore, padidėjo tarp 10 ir 15%. Dabartiniu tempu naudojant anglį ir naftą, apie 2150 metus anglies dvideginio ore bus nuo 4 iki 8 kartų daugiau, negu kad buvo 1860 metais.

Ore esąs anglies dvideginis laisvai praleidžia saulės šiluminis spindulius bet sulaukia šiluminis spindulius, kurie sklinda nuo išlydyto žemės paviršiaus ir dėl to žemės paviršiaus temperatūra kyla. Dvidešimt antrame šimtmety, mokslininkų manymu, oro temperatūra bus 6 Celsijaus laipsniais aukštesnė. Poliariniai ledai pradės tirpti. Kadangi jie yra labai stori, tai jiems ištirpus, vanduo pakels vandenynų lygį tiek, kad pajūrių miestai, kaip New Yorkas, New Orleansas, Miami, Bostonas (Nukelta į penktą puslapį)

KAZYS BORUTA

SVEČIUOSE PAS ČIURLIONIUS

M. K. Čiurlionio jauniausiai sesėlei Zvirbliukui ir mano Bičiulei, iš kurios širdies pasisėmiau skaidrių atsiminimų apie M. K. Čiurlionį.

SVEČIUOSE PAS ČIURLIONIUS DRUSKININKUOSE

Traukinys išvažiuoja iš Vilniaus pro Panerių kalnelius ir Rūdiškių girią į Druskininkus — Čiurlionių tėviškę, kurie amžinai suaugo su Čiurlionių vardu.

Važiuojame dviese: aš ir manė stebuklėlis, jauniausia Čiurlionių seselė Jadziulė, muzikė ir ištikima mano bičiulė. Ji nerami ir susikaupusi. Didelė dvasios įtampa, tokia būdinga visiems Čiurlioniams, atspindi jos šypsenoje. Juk važiuojame ieškoti M. K. Čiurlionio šešėlio ir apilankyti genijaus paunksmėje praleistos vaikystės, kuri pro metų tolumą atrodo kaip nuostabi pasaka.

— Kelionė į praeitį! Ir kokią praeitį! — šypsosi ir jaudinasi Bičiulė. — Kaip pasaka. Tai buvo pats gražiausias mano gyvenimo laikotarpis. Vaikystė genijaus šešėlyje, kupina meilės, šilumos ir muzikos.

Bičiulė krūtelėjusi nutyla. Pro veidą prasilenka šviesūs ir neramūs šešėliai. Akyse blyks-

teli džiaugsmas, prisiminus praeities pasaką, išgąstis prieš dabarties nežinią, kuri siaubingai nujautimu skverbiasi į širdį.

M. K. Čiurlionio genijus turėjo nepaprastą poveikio į visus brolius ir seseris, nulemdamas jų pasaulėvaizdį ir visą gyvenimą. Milžino brolio atminimas paliko gyvas visų širdyse kaip neissekama versmė, iš kurios sėmėsi dvasios stiprybės priimti gyvenimą visuose jo atspalviuose — kaip spindintį visatos stebuklą.

Reta rasti tokią vieningą, kaip Čiurlionių, šeimą. Tai nelyginant vienas šakotas medis, kurio šakos, išaugę iš vieno kamieno, turi kiekvieną savo atskirą, o kartų ir bendrą pobūdį. M. K. Čiurlionis buvo to šeimos medžio visą apimantis vainikas. Jo genijus nelyginant medžio šerdis augino ir brandino visas šakas — šeimos narius. Todėl visa šeima taip jo paveikta ir turi tokių ryškių bendrų — Čiurlioniškų — bruožų, kaip aukštas dvasinis pakilimas, nuolatinis kūrybinis degimas ir troškimas, nepaprastas jautrumas ir pasaulio reiškinį savitas priėmimas, kuris dažnai išsaukia konfliktą su aplinka ir užsidarymą savo pasaulyje.

Tokie yra visi Čiurlioniai, ta nepaprasta lietuviškojo genijaus šeima. Tai kristalinio skaidrumo žmonės, kurie gyvena savo pasaulyje — muzikos, pasakos ir kūrybos viršūnių ilgesiu, kartais paneigdami visą kasdienybę su jos menkaverčiais reikalavimais. Tai kūrybos pasaulio žmo-

nės, kuriems realybė — tik išeities taškas į pilnutinį kūrybinį gyvenimą. Todėl jie visi muzikai ir menininkai.

Tokia ir mano Bičiulė, pati jauniausioji ir jautriausioji Čiurlionių šeimos šakelė. Ir ją dar vaikystėje Brolis genijus paveikė visam gyvenimui.

— Mūsų šeima, — kalba ji kaip muzikė, — tarsi didelio simfoninio veikalo allegro, kuris savyje jungia pagrindines temas ir motyvus į vieną bendrą psichologinę visumą. Tema ir motyvai išaugę iš vieno kamieno, nors ir su ryškiais individualiais bruožais, bet organiškai susiję su šaknimis ir viršūne. Šaknys — idėjos užuomazga, viršūnė — jos išvystymas. Ir idėja, ir jos išvystymas — tai Čiurlionio kūrybinis potencialumas, tai simfonijos vyksmas — werden, — tai tas žodis, kuriuo jis pradeda savo "Pasaulio sukūrimo" ciklą — "Teesie!" M. K. Čiurlionis vienas vienintelis genialusis kūrėjas, o šeimos nariai — tai tema ir atskiri motyvai, kurie įaugę į simfonijos visumą ir atskirai negali gyventi. Jie dega bendra Čiurlionio idėjos ugnimi, jie virpa ir kosmiškos muzikos ir spalvų junginyje, bet atsiųs juos ištinka tragedija — kaip dalį be visumos. Kaip žmogų be namų. M. K. Čiurlionis ir buvo šeimos visuma ir namai. Po jo mirties ir iškriko visa šeima, tarsi savo namų netekusi. Ir Druskininkus visi apleidome. Ir aš tik prieš mirtį rengiausi apilankyti Druskininkus, kur po Genijaus sparnais

praejo mano vaikystė.

Bičiulė nutilo. Ji nugrimzdavo praeities žvangelis pasakos atsiminimuose.

Traukinys išsineria pro Panerių vingiuotus kalnelius ir skuba į lygumas. Lentvaris. Kryžkelė. Toliau prieš akis išsitiesia lyguma, kur Kestutis savo žirgus ganė.

Tada čia buvo miškai ar didžiulės pievos, o dabar — už pasėlių juostų, tolimoje — skurdus kaimelis su šiaudiniais stogais. Tuščias, nykus, be medžių, tik viduryje — didelė raudona bažnyčia kaip kokia išbujojusi kerplėša. Tai — Senieji Trakai.

Naujieji Trakai, Kestučio sostinė, — kiek į šalį nuo šito kaimelio, prie ežerų, bet iš čia jų nematyti. Aplinkui siūbuoja išplaukę rugiai, rėžiais bėga sužėlęs vasarojus. Pakraščiais kyla miškų juostos. Kur-ne-kur tarp laukų neramiai žvalgoši vieniša pušis, tarsi nusigandusi, kaip ji čia vieną pasilikusi. Lengva šilainė. Ką kur išlenda pliki smiltynai. Tikra dzūkų žemė su tolimais akiračiais.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
DIENRASTI "NAUJIENAS"

ARMAGEDONAS IR PO JO - PASAULINĖ TAIKA

"Jis surinko juos į vietą, kuri hebraiškai vadinama Armagedon" (Apokalipsė 16:16)

25. Šio amžiaus pabaiga
Šitas amžius dieviškajame plane buvo skirtas išrinkimui ir išlaisvinimui tų, kurie karaliaus su Kristumi Tūkstantmetyje, ir jis jau beveik visai pasibaigė. Mes dabar gyvename pačioje to amžiaus pabaigoje; todėl dabar laikas matyti, ir mes matome, kaip Dievo ranka tikrai ir aiškiai dalyvauja žmonių reikaluose. Dievo žodžio pranašystėje parašyta apie esamojo laiko įvykius, ir pasakyta, kad tokie įvykiai turės pasirodyti prieš pat įsteigimą Kristaus karalystės.

Pragaištingi įvykiai, kurie prasidėjo 1914 metais, nustūmė nuo sostų karalius, išrovė iš šaknų valstybines bažnyčias, nužudė nesuskaitomus milijonus žmonių karuose, baduose ir maruose.

SV. RASTO TYRINĖTOJAI, 5421 So. Mozart, Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1908 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir kas antra šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 542-2727 arba 542-2722

TEL. — 88 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIškai
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGAS
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet, ketvirtadi. 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Londra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofiso: 2652 WEST 57th STREET
Tel. FR 8-1223
OFISO VAL.: pirm. antradi. trečiadi. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį 2-4 val. popiet ir kitą laiką pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės. Mod. bandai. Speciali pagalba moterims. (Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Tel.: Prospect 6-3884

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge ir VISA kortelės.
R. SERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDIONYTĖ
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties, banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p. iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Našlių, Našliukių ir Pavienių Asmenų klubas šaukia narius į šimtą metų susirinkimą, kuris įvyks gruodžio mėn. 12 d. 2 val. popiet Vyciu salėje, 2455 W. 47th St., Chicagoje. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti. Bus renkama nauja valdyba, aptariamai svarbūs klubo reikalai. Po susirinkimo bus vaišės. V. Cinka

Lietuvių Pensininkų Sąjungos narių susirinkimas-pabėdavimas įvyks gruodžio 11 d., ketvirtadienį, 1 val. popiet Saulių Namuose, 2417 West 43rd St. Bus meninė programa, užkandžiai ir loterija. Nariai yra prašomi atnešti kokią nors geresnę dovaną loterijai. Be to, nariai yra raginami sumokėti nario mokesį. Kvietima Valdyba.

Zarasikių klubo metinis narių susirinkimas šaukiamas gruodžio 14 d. 2 val. popiet Vyciu salėje, 2455 West 47th St. Bus klubo valdybos rinkimas ir kitų klubo reikalų svarstymas. Nariai kviečiami gausiai dalyvauti. Taip pat apsimokėti nario mokesį. Kvietima Valdyba.

ENERGIJOS KLAUSIMU

Atkelta iš 4 psl.

nas ir kiti galės atsidurti po van demui.

Naftos rezervams išsenkant ir žmonėms besipriešinant atominės energijos plitimui, bus stengiamasi panaudoti visus galimus, kad ir nedidelius energijos šaltinius, kurie iki šiol dėl pigios naftos buvo laikomi nepraktiškais ir per brangiais. Bet vis tik didžiausias energijos šaltinis bus anglis, kurios naudojimas, kaip matėm, sudaro daug sunkumų ir pavojų.

Žmogaus išradimus, reikia manyti, nugalės visus tuos sunkumus, bet žmonės turės atsivieškinti su iki šiol turėta pigia energija. Turės užmiršti tolimas atostogų keliones, dėl mažiau sio reikalo automobilio naudojimą, namuose vakarais visų kambarių apšvietimą, visokių ne būtinų dalykų pirkimą ir t. t. nes energijai pagrangus, pabrangs

VANCE FUNERAL HOME

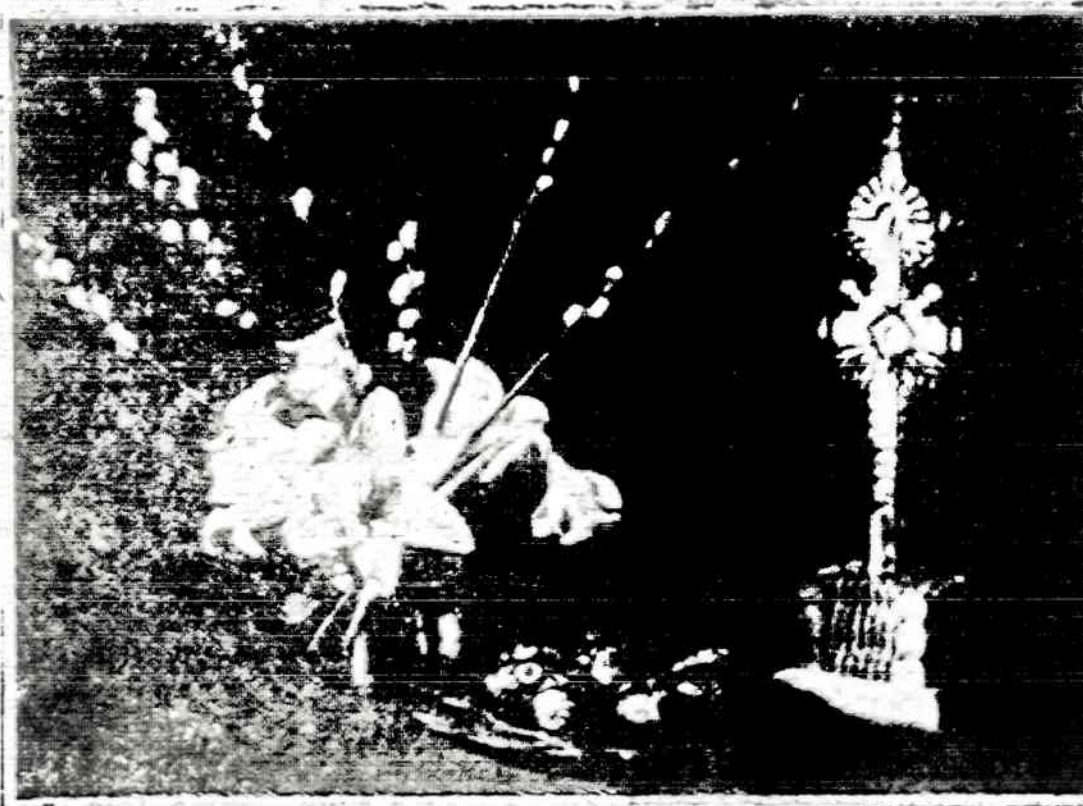
1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarejai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

Dr. Balio Palioko žodis apie prelatą Mykolą Krupavičių

Dr. Balys Paliokas š. m. gruodžio 4 dieną Sophie Barcus radijo valandėlėje pasakė informacinę kalbą apie prelatą Mykolą Krupavičių.

Prelatas mirė 1970 metų gruodžio 7 dieną. Artėjo mirties dešimtmečio sukaktis, tad dr. Paliokas panorė klausytojams priminti apie įtakingą dvasiškį, apie žemės reformą Lietuvoje ir apie raginimą vienyti lietuvių kovai už gimtinio krašto laisvę.

Dr. Paliokas šitaip kalbėjo: Brangūs Sofijos Barcus radijo klausytojai!

Šiandien kaip tik sueina dešimt metų, kai prel. Mykolas Krupavičius mirė Cicerioje ir palaidotas Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse, kur visų kraštų lietuvių sudėtomis aukomis pastatytas savotiškas paminklas.

Prelatas Krupavičius visų pirma buvo kunigas, toliau visuomenininkas, politikas, valstybininkas, ryžtingas Lietuvos žemės reformos vykdytojas ir vienas geriausių oratorių, kurį lietuvių tauta yra turėjusi naujaisiais laikais. Jis taip pat buvo ir rašytojas, yra parašęs ir išleidęs virš dvidešimties knygų.

Lietuvai netekus nepriklausomybės, laisvinimo kovoje Krupavičius, kaip VLIKo pirmininkas, per dešimt metų panaudojo visas jam prieinamas priemones, teikiant kovos draugų, paramos ir supratimo bei lietuvių tautos kančių atjautimo. Buvo Anglijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Vatikane, Šveicarijoje, Kanadoje ir JAV; atsilankė Baltuosiuose Rūmuose, prezidentūroje, pas JAV arkivyskopus, vyskopus, katalikų veikimo centruose ir kt.

Visuose pasikalbėjimuose prelatas M. Krupavičius pasireiškė kaip stiprus politikas ir valstybininkas, — rašė ALTO pirmininkas Leonardas Šimutis, o prelato mokslo draugas kun. dr. Barkus taip atsiliepė: "Krupavičius yra gimęs būti vadu".

Kun. Krupavičius, siekdamas Lietuvos gerovės, atliko didelius darbus ir tapo iškilu valstybininku, įėjusiu į Lietuvos istoriją. Pagerbiant Krupavičiaus nuopelnus, jis buvo išrinktas VLIKo garbės pirmininku, o taip pat — pasaulio lietuvių krikščionių demokratų sąjungos pirmininku iki gyvos galvos.

Persikėjęs į JAV gyventi, įsikūrė Cicerioje. Nežūrint pažangaus amžiaus, ir čia aktyviai tiek fabriky gaminiai, tiek žemės ūkio produktai. Apskritai, gyvenimas pasidarys sunkesnis. K. Vaitys

tęstė visuomeninę veiklą, bendradarbiavo spaudoje, rašė knygas, iš kurių stambiausias veikalas yra "Kunigas Dievo ir žmogaus tarnyboje". Liko ir rankraščių.

Dešimties metų prelato Krupavičiaus mirties sukakčiai atžymėti spausdinama studija "Valstybininkas politikos keliu". Minėjimas buvo praeitą sekmadienį, gruodžio 7 d. mišiomis 10 val. 30 min. Marquette Parko lietuvių bažnyčioje, o po mišių — minėjimas parapijos salėje. Kalbėjo prof. dr. Juozas Meškauskas.

CLEVELAND, OHIO

Paremkime sportininkų išvyką į Australiją!

Kaip jau žinoma, Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjunga organizuoja š. Amerikos lietuvių sportininkų išvyką į Australiją, kuri tęsis nuo 1980 m. gruodžio 20 d. iki 1981 m. sausio 10 d. Vyks ta moterų ir vyrų tinklinio bei jaunių krepšinio reprezentacinės komandos ir du lauko teniso žaidėjai — vyras ir mergina. Vi 30 25 sportininkai, neskaitant vadovų. Išvykos vadovas yra Zigmas Žiupsnys iš Chicago.

Numatoma dalyvauti su š. Jubiliejinėje Australijos Lietuvių Sporto Žaidynėse ir taipogi aplankyti Sydney, Melbourne, Gelonga, Adelaidę ir Camberą, rungtyniaujant su lietuvių ir australiečių komandomis.

Iš Clevelando LSK Žaibo vyks Rita Maželytė, Danutė Ban

kaitytė — moterų tinklinio žaidėjos, Algis Miškinis ir Algis Zylė — jaunių krepšinio ir Leonardas Kedys, kaip jaunių krepšinio komandos treneris ir vyrų tinklinio žaidėjas.

Clevelando Sportininkų Išvykai į Australiją Remti Komitetas, sudarytas LSK Žaibo ir LB-nės Clevelando Apylinkės iniciatyva, yra pasiryžęs sutelkti lėšų išvokos dalyviams paremti.

Nuoširdžiai prašome savo auką paremti šį užsimojimą, tar naujančių visuomenės ir sportuojančio jaunimo naudai.

Čekis rašomas: Žaibas — Australija.

Siųsti komiteto išdinkui Dr. Viktorui Stankui, šiuo adresu: Dr. Viktoras Stankus, Jefferson Centre, Suite 130 5001 Mayfield Rd., Lyndhurst, OH 44124. Tele. 531-9537 namų; 381-3580 darbo

Aukos taipogi galima įteikti bet kuriam komiteto nariui ar įgaliotam aukų rinkėjui.

CLEVELANDO SPORTININKŲ IŠVYKAI Į AUSTRALIJĄ REMTI KOMITETAS:

Kęstutis P. Šukys — pirmininkas, Ona Jokūbaitienė ir Jurgis Malskis — vicepirmininkai, Dr. Viktoras Stankus — išdinkas, Algirdas Bielskus — sekretorius, Danutė Dundurienė ir Antanas Jonaitis — nariai.

— Amerikos vakarų pakraštį nusiaubė baisi lietaus, sniego ir vėjo audra. Potvyniai užblokavo kelius, daug kur nutrauktos elektros linijos ir teko mokykląs uždaryti. Padažnėjo susisiekimo nelaimės. Liudininkai pasakojo, kaip keturių metų vaikai greitai besitraukiantis vanduo nunešė į vandenyną.

— Policija Oriental teatre, Čikagos miesto centre, areštavo 75 jaunuolius ir konfiskavo dešimt peilių. Jaunuoliai kaltinami netvarkos kėlimu ir turto gadinimu. Dvi skirtingos gengs tarp savęs kovoją už "teritoriją" tame kino teatre.

— Italijos komunistai siūlo socialistams perimti Italijos valdžią, nes dabartinė vyriausybė nepajėgia organizuoti pagalbos nukentėjusiems nuo žemės drebjimo.

— Sovietų kariuomenės vadovybė atsuntė jaunų mongolų diviziją į Lenkijos pasienį. Sovietų kariai nešasi nedidelius durtuvus.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1338 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

VirgInia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4416

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

WATCH Yourself

• TO TRUST IN YOUR FELLOW MAN IS A NOBLE VIRTUE... EXCEPT WHEN HE'S DRIVING. NEVER TAKE ANOTHER DRIVER'S ACTIONS FOR GRANTED. SOONER OR LATER HE MAY DO THE UNEXPECTED!

THE ODDS ARE AGAINST THE IRATE DRIVER WHO TRIES TO GET EVEN ON THE HIGHWAY.

• HOW DO SEAT BELTS HELP TO PROTECT YOU IN AN AUTO ACCIDENT? — ACCORDING TO THE INSTITUTE FOR SAFER LIVING, AMERICAN MUTUAL LIABILITY INSURANCE COMPANY, THEY TEND TO RESTRAIN THE BODY FROM BLOWS AGAINST PARTS OF THE CAR, LESSEN THE DANGER OF BEING THROWN OUT OF THE CAR, AND INCREASE SURVIVAL CHANCES.

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

- Population Reference bureau praneša, kad moterys uždirba tik 59 centus nuo kiekvieno dolerio, kurį uždirba vyrai. 1939 m. tas santykis buvo 58 centai.
- Janė Bajerčienė davė šį lietuv. šukuotulę receptą Sandraus 20 nr.:
 - 1 svaras maltos jautienos su kiauliena
 - 2 puodukai tarkuotų bulvių
 - 1 smulkiai supakotas svogūnas
 - 1 kiaušinis
 druskos ir pipirų pagal skonį. Viską sumaišyti, padaryti kotletus ir gerai karštuose taukuose apkepti. Tada užpilti pusę puoduko vandens ir lėtai pašauti 20 min. Nuimti ir į likusią sosą galima įpakti porą šaukštų rūgšties grietinės ir užpilti ant kotletų.
- Daugelis nežino, kaip Lieuvos ūkininkai parinkdavo šuniukus. Jie žiūrėdavo jiems, gominurį: jei jis tamsus, tai šuo bus "piktas" ir geras namų sargas.
- Vytauto F. Beliajaus leidžiamas ir redaguojamas žurnalas Vilniaus gruodžio numeris yra 10 armenų tautinių bei kalėdinių patiekalų receptai, tarp jų visienos sriuba su kiaušiniiais:
 - 1 1/2 quart chicken broth 1/2 cup rice 2 eggs. Juice of 1 lemon.
 - Put rice in salted, boiling broth and cook until rice is tender. Beat eggs and lemon juice together in a bowl. Slowly add a cup of the hot broth to the lemon mixture and blend well. Pour this sauce slowly back into the pot containing the hot broth. (Broth must not be too hot, or the egg will curdle.) Keep stirring until the sauce is mixed in well. Serves about five. When reheating, use a very low temperature.
- Mineralas sodium yra svarbiausia. M. Miškinytė

TRUMPAI

- Vytautas Vaitonis kurį laiką dirbo Naujienose.
- Albina Karaliūnas, Cicero, Ill., pasveikino Naujienų tarybos narius ir bendradarbius suartėjant. Kalbėdamas bei Naujais Metais ir ta proga parėmė Naujienų leidimą \$10 auka. Dėkui.
- Chicago's Lietuvių Moterų klubas ruošia kalėdinius prieskonių Condesa restorane, Alapio, Ill., gruodžio 10 d. 11:30 val. ryto. Svečius priims ponas Ann Aukers, kalėdines giesmes ir himnus giedos Rita Dagytė iš Cicero.
- New Yorko skautų bendros kūčios bus gruodžio 13 d. kultūros židinyje. Lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė ruošiamą gruodžio 21 d. Lietuvos vyčiai ruošia Naujų Metų sutikimą Maspetho parapijos salėje.
- SLA 134-osios Moterų kuopos susirinkimas įvyks šostadienį, gruodžio 13 d., 12 val. Chicago Savings bendrovės patalpose, 6201 S. Western Ave. Pageidaujame, kad visos narės dalyvautų. Vykys ateinančių metų valdybos rinkimai. Malonėkite atsiųsti dovaną dėl kalėdinių "Grab Bag". Valdyba.
- Dengiamie ir taisomie visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti ARVYDAS KIELA, 434-9655 (Pr.)
- J. Žitinevičius, Worcester, Mass., kartu su prenumerata, pasveikino su šventėmis.
- Lidia Vaitonienė iš Marquette Parko, atmindama savo mirusį vyrą Vytautą, paaukojo Naujienoms \$10. Dėkui A. a. JAV R LB TARYBOS NARIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARUJA NOREIKIENĖ

2808 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2757

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių

MAISTAS IS EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcel Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 8-2737

V. JALANTINAS

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

(Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

- Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00
 - Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršelais \$4.00
 - Minkštais viršelais, tik \$3.00
 - Dr. A. J. Gussen — AUKSTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00
- Galima taip pat užsakyti pastu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

IR APYLINKIŲ ATSTOVŲ METINIS SUVAŽIAVIMAS

JAV R. LB-nės Tarybos prezidentas S. M. gruodžio mėn. 13 d. (šeštadienį) Lietuvių Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill., šaukia tarybos narių ir apylinkių bei organizacijų atstovų metinį suvažiavimą. Registracija 9 val. ryto.

Po suvažiavimo 7 val. vakaro toje pačioje salėje įvyks tradicinė Kūčių vakarienė su tam vakarui pritaikyta programa.

Meninę programą atliks Dainininkų Būrelis, p. T. Serapinienės vadovaujamas.

Kaip suvažiavime, taip ir Kūčių vakarieneje visa lietuvių visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Į Kūčių vakarienę bilietus galima rezervuoti šiais telefonais: Marquette Parke — 737-1286; 925-1089 ir 434-3713; Cicero — 656-2550 ir 632-8546; Bellwood — 544-3880; East Chicago — (219) 365-4184, ir Brighton Parke — 523-0148.

Įėjimas — \$10 auka.

JAV R. LB-nės vadovybė

— Marquette Parko Namų Savininkų organizacija šaukia metinį narių susirinkimą gruodžio mėn. 19 d. 7.30 val. vak. parapijos salėje, 6820 So. Washtenaw. Susirinkime bus svarstomi svarbūs apylinkių reikalai, renkama nauja valdyba ir Revizijos komisija, todėl visiems nariams dalyvavimas būtinas. Po susirinkimo — kavutė.

Slasys Patlaba

KAL SKELBE PARASUS BE SUTIKIMO

Aš, Stella Kaulakis, pranešu, kad Charles P. Kal parasytoje peticijoje "Democrats for Ronald Reagan" mano pavardė buvo įtraukta be mano žinios ir sutikimo. Aš negyvenu Marquette Parke, gyvenu Bridgeporte, ir nenoriu, kad kas vartotų mano vardą ir pavardę be mano žinios. Su pagarba, Stella Kaulakis

AR GALI ŽMOGUS EITI Į DANGŲ, LAIKYDAMASIS 10 DIEVO ĮSAKYMŲ?

Ar gali žmogus išlaikyti neprasizengęs per visą savo gyvenimą prieš 10 Dievo Įsakymų? Pasiklauskite šios įdomios temos šiandien 8:45 val. vak. radijo banga 1450 AM per "Lietuvos Aidus".

Penktadienį 4:23 val. poriet per Sophie Barcus radiją išgirsite "Brangiausia Dovaną".

Parašykite mums pareikalavami knygelės "Kaip atgimti iš naujo". Prisiųsime dovanai.

Mūsų adresas: Lithuanian Ministries, P.O. Box 321, Oak Lawn, Ill. 60454

GENEROLAS A. HAIG VIS MINIMAS KAIK BŪSIMAS VALST. SEKRETORIUS

WASHINGTON. — Čia kalbama, kad išrinktasis prezidentas R. Reagan kaip rimčiausią kandidatą Valstybės sekretoriaus pareigoms eiti, vis min generolą Aleksandrą Haig. Tuo tarpu dabartinis Senato daugumos vadas sen. Robert Byrd (D. W. Va.) kelia abejones dėl jo nominacijos praėjimo Senate nes jis 1974 metais buvo prezidento Nixono štabo viršininku ir gaturėjo ryšį su Watergate.

Richard Allen, išrinkto prezidento Reagan patarėjas, mano, kad jei gen. Haig bus parinktas sekretoriumi, tai sprendimas bus padarytas atsižvelgiant į tai ar kraštui bus naudinga. Allen tiki, kad jei Haig bus parinktas tai Senatą jis toms pareigoms patvirtins.

— North Carolina valstijoje areštuotas 23 metų Kermit Smith, įtariamas trijų studentų pagrobimu ir vienos jų nužudymu. Laikė pastarųjų 5 metų jis buvo areštuotas 23 kartus.

REAL ESTATE

Nemai, Zemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS

IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7743

BŪTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS

• NOTARIATAS • VERTIMAI

VISŲ RČIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.

• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

• MCRINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia: skubiai paroduoti. Neaukšta kaina.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

WANTED REAL ESTATE

Nori Pirkti

ESKAU PIRKTI ZEMES prie žvejojimo ežero Kanadoje, Minnesota, Wisconsin arba Michigane.

Skambinti (312) 767-7826

HFLP WANTED — FEMALE

Darbininkų reikia

HOUSEKEEPERS, BABY SITTERS, or care for elderly — live in or go.

BERIS AGENCY — 736-9448

PERSONAL

Asmenų ieško

VYRISKIS, 55 metų, norėtų susipažinti su maždaug tokio amžiaus, ar jaunesne moterimi. PRAEITIS NESVARBU. Laisvūs atsakysiu tikrai, jeigu prisijusit trumpą gyvenimo aprašymą, tikrą amžių, dabartinę nuotrauką ir telefono numerį.

Rašyti:

Naujienos, Box No. 247
1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali padėti teisininko PRANO SULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" šleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

Juozo Šmotelio

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Graži, lengva skaityti ir įdomi 250 puslapių knyga, sukurta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knyga pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti pastu.

Autoriaus adresas:

7114 S. Campbell Ave.

Chicago, IL 60629

Knygos kaina — 5 doleriai.

— Kalėdinių eglučių draugija praneša, kad dėl vasaros sausrų eglutės mažai nukentėjo ir jų yra pakankamai šioms Kalėdoms.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turli Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai.

KLAUDIJUS PUMPUTIS

4514 S. Talman Ave.

Tel. 927-3559

D E M E S I O

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI

Tiktai \$120 pusmetiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:

A. LAURAITIS

4645 So. Ashland Ave.

Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING

• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniai darbai, cemento laiptai, portai, stogai ir visa kita.

FETINGIS CONSTRUCTION

7152 So. Kedzie Avenue

Tel. 778-8505

DAŽYMAS IR REMODELIAVIMAS

Nėra darbo permažo. Visus palū. Iš lauko ir vidaus. Kainos labai prieinamos.

GEDIMINAS BARANAUSKAS

4514 So. Talman Avenue

Tel. 523-0383

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisyimas

2646 West 69th Street

Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. SIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blaškai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapolski, Agent

1208 1/2 W. 92th St

Evergreen Park, Ill.

60642, 424-8654

State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

2458 W. 69th St.

Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.

Sestadieniais nuo 9 iki 12 val. d.

Ir pagal susitarimą.

Telefonuoti 778-8000

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto

iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo

9 val. ryto iki 12 val. d.

Ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162 arba 776-5163

2649 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2 %

PAID AND COMPOUNDED QUARTERLY

OUR SAVINGS CERTIFICATES

EARN UP TO 8 %

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60628

PETRA KAZANAUSKAS, Prezidentė

Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon.-Fri. 9-4 THUR. 9-3 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSUR. D